

**BIBLIJSKA POUKA ZA ODRASLE
IZDANJE ZA UČITELJE**

3 – 2012.

1. i 2. Solunjanima

Preveo: Milan Šušljic

nelektorisano izdanje

SADRŽAJ:

1. Evanđelje dolazi u Solun
2. Sačuvati odnose
3. Solun u Pavlove dane
4. Radostan i zahvalan
5. Apostolski primer
6. Prijatelji zauvek
7. Živeti svetim životom
8. Mrtvi u Hristu
9. Završni događaji
10. Crkveni život
11. Obećanje progonjenima
12. Antihrist
13. Održati Crkvu vernom

KADA SE GOSPOD BUDE SPUSTIO SA NEBA

Četrdesetih godina devetnaestog stoleća Semjuel Beket, irski dobitnik Nobelove nagrade za književnost, napisao je dramu „Čekajući Godoa“ o dvojici nesrećnih beskućnika koji stoje kraj ulice i čekaju nekoga po imenu Godoa koji treba da dođe i da ih spase od beznačajne i patetične besmislenosti života.

„Njegovo ime je Godo?“ – pita Estragon

„Mislim da je tako!“ – odgovara Vladimir

I dok Estragon i Vladimir stoje, zadojeni bezvodnom nadom da će Godo ipak doći, povorka napaćenih i skrenutih tetura i šepa pored njih. Zamoreni, ne toliko svim bolima života, koliko njihovom besmislenošću, pokušavaju da se zabave čineći dobro, podižući slepoga čoveka koji se spotakao.

„Dođi, hajte da se prihvatimo posla!“ – kaže Vladimir. „Za tren oka svega će nestati i mi ćemo ponovo ostati sami, usred ničega!“ Međutim, kada Vladimir pokuša da krene, pada i ne uspeva da ustane.

Uprkos novim obećanjima da će se Godo ipak pojaviti, život im u međuvremenu izgleda tako bedan da odluče da će se obesiti. Međutim, pošto nemaju ni užeta, Estragon skida pojas kojim vezuje pantalone, i one mu spadaju do kolena. Ispitujući jačinu pojasa, obojica ga rastežu; pojas puca i oni skoro padaju. Odlučuju zato da nađu nešto bolje i da kasnije ponovo pokušaju.

„Obesićemo se sutra!“ – kaže Vladimir. „Ukoliko Godo ne bude došao!“

„A ako bude došao?“ – pita Estragon.

„Bićemo spaseni!“

Ovaj tajanstveni Godo nikada ne dolazi, što znači da nisu spaseni. Naravno, nije ni trebalo da budu. Celokupna Beketova namera s dramom je bila da pokaže besmislenost i beznadežnost života.

Kakve li suprotnosti pogledu na život koji predstavlja Biblija! I posebno, kakve li suprotnosti pogledu koji pruža pouka za ovo tromesečje, koja se temelji na dve poslanice apostola Pavla Solunjanima!

Slično Beketovoj dvojici likova, Solunjani se suočavaju sa stresom, napetošću, sukobima, pa čak i surovim progonstvom. Drugim rečima, život se za njih, kao i za sve nas, pokazuje sa svoje mračne strane. Kako bi lako i razumljivo bilo za njih da se predaju ništavnosti, nihilizmu i pesimizmu koje Beket prikazuje u svojoj drami. Umesto toga, Solunjani gaje čvrstu nadu, nadu utemeljenu na onome što je Hristos učinio za njih, nadu koja ukazuje na najveće od svih obećanja – na drugi Hristov dolazak (kojemu se Beket ismejava). Iako je Pavle ukoravao Solunjane, iako su imali problema s ponašanjem i teologijom u svojoj crkvi (Zar vam to ne zvuči poznato?), upravo njima, ali i nama, Pavle upućuje neke od svojih najneverovatnijih, najohrabrujućih i najoptimističnijih reči u celoj nadahnutoj Knjizi.

„Jer će sam Gospod sa zapoviješću, s glasom arhandelovijem i s trubom Božjom sići s neba i mrtvi u Hristu uskrsnuće najprije, a potom mi živi, koji smo ostali, zajedno s njima bićemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako ćemo svagda s Gospodom biti. Tako utješavajte jedan drugoga ovijem riječima.“ (1. Timotiju 4,16-18)

Teško da neke reči mogu zvučati radosnije i uverenije od ovih, zar ne?

U toku ovog tromesečja, uz pomoć Pavlovih poslanica Solunjanima, mi ćemo dobiti uvid u život jedne od ranih hrišćanskih crkava – gradske crkve u stvari, i videti neke od sukoba i izazova s kojima se suočavala, uključujući i teškoće koje su nastale zbog činjenice da se Hristos još nije vratio. Zadivljuje takođe, koliko god da su se njihove okolnosti razlikovale od naših, koliko puta se načela o kojima Pavle govori Solunjanima bave istim pitanjima i izazovima s kojima se i mi suočavamo dok čekamo – ne nekog tajanstvenog Godoa – već Gospoda Isusa, čija smrt na krstu prilikom Njegovog prvog dolaska garantuje Njegov drugi dolazak u slavi.

Jon Paulien je dekan Fakulteta religije na Univerzitetu Loima Linda u Kaliforniji.

Prva pouka

Ključni tekst: Dela 17,1-4.

Učenici će:

Saznati: Prepoznati da su Hristovo stradanje i smrt bili ispunjenje starozavetnih proročanstava.

Osetiti: Shvatiti da naša vera nije pogrešno postavljena, već utemeljena na Božjem konačnom planu da spase svet.

Učiniti: Podeliti s drugima izvesnost svoje vere.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Zaklano od postanja sveta

A. Isus je opisan u Otkrivenju 13,8 kao „Jagnje zaklano od postanja svijeta“. Šta nam to govori o prirodi i poreklu Božjeg plana da otkupi svet?

B. Zašto je bilo neophodno da Hristos pretrpi i umre da bi se svet obnovio? Zašto Bog nije jednostavno zanemario greh Adama i Eve?

C. Apostol govori o Hristu kao o našem pashalnom Jagnjetu (1. Korinćanima 5,7). Na koji način je pashalno jagnje simbol Isusa Hrista?

II. Osetiti: Spaseni preko drugoga

A. Da ste bili najstariji sin neke jevrejske porodice u Egiptu u toku prve Pashe, kakvu vrstu osećanja biste imali sledećeg jutra?

III. Učiniti: Primorani da delite

A. Kako vas je zahvalnost na Božjem besplatnom daru spasenja primorala da svoj život posvetite Njemu?

Ukratko rečeno: Hristova stradanja i smrt nisu u krajnjoj liniji predstavljale izopačenje pravde nego ispunjenje Božjeg plana da otkupi svet. Ovo shvatanje može da nam ulije poverenje u Božju Reč i u Njegovu ljubav prema nama kao što je to učinilo za prve vernike u Solunu.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Hristova stradanja i smrt nisu u krajnjoj liniji bila pogrešna primena pravde, već deo Božjeg plana da obračuna s grehom i da grešnike vrati u nenarušeno zajedništvo s Božanstvom.

Samo za učitelje: U toku ove sedmice mi ćemo istraživati zašto Pismo kaže da je bilo neophodno da Mesija strada i umre da bi se ostvario Božji plan o otkupljenju sveta.

Petog avgusta 2010. godine katastrofa je pogodila rudnik dragocenih metala i njegov glavni hodnik, zarobivši 33 rudara preko 700 metara ispod površine Zemlje. Ekipe za spasavanje su skoro izgubile svaku nadu da će naći nekoga od njih u životu, ali konačno, posle 17 dana, kada su bušili male rupe prema raznim delovima rudnika, jedna sprava za bušenje se vratila na površinu s beleškom: „Trideset i trojica se nalazimo u zaklonu i dobro smo!“ Na čudesan način rudari su preživeli, iako su skoro izgledali do smrti. Odmah su stvoreni planovi da se izbuši tunel za spasavanje.

Iako su neki bili očajni misleći da će proći skoro dva meseca dok tunel za spasanje ne bude završen, drugi su bili zabrinuti pretpostavljajući da će prečnik tunela biti suviše mali da bi se kapsula za spasavanje mogla provući kroz njega i spustiti preko 700 metara kroz čvrstu stenu do zarobljenih rudara.

Zašto je trebalo da tunel bude tako uzan? Iako su inženjeri davali detaljna objašnjenja, jednostavni odgovor je glasio da je to bilo neophodno da bi se dospelo do zarobljenih rudara. Širi tunel u jednom preko stotinu godina starom rudniku bio bi suviše opasan.

Uzmi i ovo u obzir: Ova nevolja čileanskih rudara ima mnogo sličnosti s našom potrebom za božanskim izbavljenjem. Koliko pojedinosti u Božjem planu izbavljenja moramo razumeti da bismo shvatili njegovu neophodnost?

KORAK 2 - ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Neophodnost Hristovih stradanja i Njegove smrti (Razmotri tekst u Delima 17,1-4 u razredu!)

Prema Luki, centralna tačka Pavlovog evanđeoskog izlaganja Solunjanima bila je činjenica da Isusovo stradanje i Njegova smrt nisu bili tragična greška, već božanska neophodnost. Grčka reč, prevedena kao „neophodno“ (dei) veoma je značajna za Luku. Ona se pojavljuje osamnaest puta u njegovom Evanđelju i još dvadeset i dva puta u Delima. Luka upotrebljava tu reč da ukaže da događaji u Isusovom životu nisu bili posledica slučajnosti, već deo božanskog plana za spasenje ljudskog roda, otkrivenog u Pismu.

Prvi put Luka upotrebljava ovu reč u svom Evanđelju kada Josif i Marija gube u Jerusalimu dvanaestogodišnjeg Isusa (Luka 2,41-51). Kada ga na kraju ipak pronalaze u Hramu, Isus im kaže da nije nikakvo iznenađenje što ga tu nalaze, jer je za Njega „neophodno“ da bude „u kući Oca svojega“. Ova ista osnovna mosao pojavljuje se mnogo puta u Luki kada Hristos govori o raznim aspektima svog života. Isus govori o božanskoj neophodnosti propovedanja evanđelja (Luka 4,43), o neophodnosti lečenja uzetoga u dan subotni (Luka 13,16), o svom sedanju za trpezu u Zakhejevom domu, i što je najvažnije, najčešće govori o tome u vezi sa svojim stradanjem, odbacivanjem i, konačno, u vezi sa svojom smrću u Jerusalimu (Luka 13,33; 17,25; 22,37; 24,7.26).

Iako je lako videti neophodnost nekih od tih događaja, kao što je lečenje nekoga da bi se pokazala Božja ljubav, zašto bi bilo neophodno da Isus strada i umre kao deo Božjeg plana spasenja sveta? Zar nije Bog jednostavno mogao da zanemari greh ili da čoveku pruži još jednu priliku koja ne bi zahtevala Isusovu smrt?

Iako zanemarivanje greha može da izgleda kao prikladno rešenje, Bog to nije mogao učiniti ne ugrožavajući svoju pravednost i svetost. Greh nije neki zanemarljiv problem. On je izrazita suprotnost Bogu.

Greh je zlo; on izaziva stradanje i donosi smrt. Zanimariti greh bilo bi jednako priznavanju njegovog prava na postojanje. Bog tako nešto jednostavno nije mogao da učini. Sama Njegova priroda je zahtevala Njegovo ustajanje protiv greha. Ipak, kao Bog pun ljubavi, On je želeo da ponudi milost grešnicima.

Da bi mogao da bude pravedan u svom postupanju prema grehu i da bude milostiv u svom postupanju prema grešniku, Bog je odlučio da kaznu i krivicu za greh preuzme na sebe. On je to učinio kada je poslao Isusa da bude naša Zamena. Isus je umro smrću koju smo mi zaslužili, tako da mi možemo imati život koji je On zaslužio. I upravo je to činjenica koju apostol Pavle objašnjava u Rimljanima 3,26 kada kaže da je Isusova smrt omogućila Bogu da bude pravedan i da opravda onoga koji veruje u Isusa.

Razmotri i ovo: Biblija nekoliko puta opisuje Boga kao pravednoga kada postupa prema grehu i kao Boga punog ljubavi kada postupa prema grešnicima. Kako bi se slika o Bogu izopačila kada bismo previše naglašavali samo jednu od tih božanskih osobina?

II. „Ludost“ krsta

(Razmotri tekst u Rimljanima 1,16. u razredu!)

Dok su prvi hrišćani Hristovo stradanje i smrt posmatrali kao „neophodni“ deo Božjeg plana za otkupljenje sveta, Jevreji i neznabošci to nisu mogli. Zamisao da dugočekani Mesija treba da bude raspet Jevrejima je izgledala nezamisliva. Trebalo je da Mesija pobedi neprijatelje Izrailja – a ne da dozvoli da ga oni razapnu! I Rimljani su smatrali da su hrišćani zavedeni kada idu za Hristom. Ko bi mogao da obožava nekoga koji je, bar po oceni Rimljana, bio raspeti zločinac? Iz svetovne perspektive, krst je oruđe sramote i poraza, a ne nešto što bi trebalo slaviti.

Na jednom starom grafitu otkrivenom u Rimu koji potiče iz Pavlovog vremena možemo da prepoznamo prezir koji su hrišćani doživljavali zbog svoje vere. Zanimljivo je da ovo otkriće, poznato kao „Aleksamenos grafito“, predstavlja i najranije poznato slikovno predstavljanje Hristovog raspeća. Prizor raspeća prikazuje raspetoga kao osobu sa glavom magarca i telom čoveka. Pored krsta se vidi mladić kako kleči u obožavanju. Ispod slike je natpis: „Aleksandar slavi svoga boga.“ Namera je jasna – hrišćani su glupi zato što veruju u Isusa. U takvim okolnostima nije nikakvo čudo da Pavle, pišući Rimljanima, mora da ih podseti da evanđelje o raspetome i uskrsnome Isusu nije nešto čega se treba stideti već nešto čime se treba ponositi (Rimljanima 1,16). Samo preko „ludosti“ krsta (1. Korinćanima 1,18) Hristos je pobedio silu greha i smrti.

Razmotri i ovo: Vest o Isusovom krstu nevernici i danas ismejavaju. Šta da učinimo da one koji su u Crkvi ohrabrimo da se ne „stide“ krsta, već da se ponose njime?

KORAK 3 – PRIMENI

Samo za učitelje: Pozovi vernike da se posluže ovim pitanjima kao pobudom da razmisle o neophodnosti Hristove smrti iz biblijske perspektive.

Pitanja za razmišljanje:

1. Posle uskrsenja, Luka opisuje kako je Isus ukorio dvojicu svojih učenika na putu za Emaus zato što nisu shvatili da starozavetni spisi govore da je „neophodno“ da Mesija strada i da bude odbačen. Koji događaji u Starom zavetu ukazuju na „neophodnost“ Isuove smrti?

2. Koji izveštaji u Pismu su opisivali nešto, što je u to vreme moglo izgledati kao izopačenje pravde da već unapred nije bio poznat završetak cele priče? Kako nas to može ohrabriti na našem hrišćanskom putu danas?

Pitanja za primenu:

1. Zašto, po tvom mišljenju, vest o krstu i dalje predstavlja kamen spoticanja za ljude današnjeg vremena?

2. Stvarnost stradanja u svetu je jedan od najtežih problema koji sprečavaju ljude da veruju u postojanje svemoćnog Boga punog ljubavi. Iako zaista nema nekog lakog i brzog odgovora na problem stradanja, koju utehu i nadu nalazimo u neophodnosti Hristovog stradanja umesto nas?

3. Činjenica da je Pavle morao da pozove vernike u Rimu da se ne stide evanđelja Hristova (Rimljanima 1,16) ukazuje da su hrišćani bili izloženi javnom ismevanju zbog svoje vere. Na koji način su hrišćani i danas izloženi ismejavanju u današnjem društvu?

KORAK 4 – STVORI

Samo za učitelje: Mnogi ljudi nikada ne razmišljaju o tome koliko je bilo neophodno da Isus dođe kao naša Zamena. Posluži se sledećom aktivnošću da pomogneš vernicima da razmisle o tom pitanju, razmatrajući prvo okolnosti u kojima se sami nalaze.

Aktivnost: Zamoli vednike da se sete nekih okolnosti u svom životu kada im je bilo neophodno da im neko priskoči u pomoć. Šta bi se dogodilo da im ta pomoć nije bila ukazana? Kako su izrazili svoju

zahvalnost na ukazanoj pomoći? Posle nekoliko takvih događaja, vrati razgovor na pouku postavljajući pitanje šta bi se dogodilo da Bog nije učinio sve što je bilo „neophodno“ za nas? Kako bi trebalo da pokažemo svoju zahvalnost Bogu na svemu što je učinio za nas?

Druga pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 2,17. do 3,10!

Učenici će:

Saznati: Da prava evangelizacija znači uspostavljanje bliskog i nežnog odnosa s ljudima kojima služimo.

Osetiti: Postati svestan potrebe da se uloži ne samo vreme već i život da bi se proširio duhovni uticaj na ljude s kojima radimo.

Učiniti: Odlučiti da ljudi i žene s kojima radimo postanu naše lično prvenstveno usmerenje, a ne samo objekt naše službe.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Odnosi su srž službe

A. Pavle je uvek uspostavljao bliske odnose s ljudima kojima je propovedao evanđelje. Zašto su bliski lični odnosi tako neophodni da bi se ljudi upoznali sa Isusom?

B. Koje druge metafore Pavle upotrebljava u 1. Solunjanima 2,7-11 da opiše prirodu svog odnosa sa Solunjanima?

II. Osetiti: Istinska briga o drugima

A. Ispitaj reči kojima se Pavle služi u vezi sa rečju „vi“ u 1. Solunjanima 2,17. do 3,5. Na temelju te terminologije, opiši Pavlova osećanja prema vernicima u Solunu.

B. Zašto je tako važno gajiti i izraziti istinsku brigu za ljude kojima želimo da svedočimo?

C. Ko je bio najuticajnija osoba u tvom duhovnom razvoju? Opiši prirodu njenog odnosa prema tebi i šta ga je učinilo tako značajnim?

III. Učiniti: Ulaganje u druge

A. Koje osobe je Bog doveo u područje tvog duhovnog uticaja? Koje korake treba da preduzmeš da bi ojačao svoj odnos sa njima?

Ukratko rečeno: Izgradnja bliskih osnosa s ljudima kojima služimo je posledica istinske evangelizacije.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Pavlovo nežno staranje o vernicima u Solunu je primer vrste brižnih odnosa koje Bog želi da uspostavimo s ljudima kojima služimo.

Samo za učitelje: Za mnoge ljude evangelizacija je sve što spada u posao dovođenja ljudi do krštenja. Iako je krštenje važno, ponekad se novoobraćeni brzo zaboravljaju posle krštenja. Pošto imaju samo nekolicinu pravih prijatelja u okviru Crkve, novi vernici brzo posle krštenja napuštaju Crkvu. Pouka za ovu sedmicu treba da nas podseti da prava evangelizacija treba da dovede do uspostavljanja bliskih odnosa koji će se produžiti sve do večnosti.

To se događa celo vreme u crkvama. Niz evanđeoskih propovedi ima kao posledicu da novoobraćeni kroz prednja vrata ulaze u crkvu, dok posle nekog vremena polako nestaju kroz stražnja vrata. Vrlo često problem nije u tome što su novi vernici prestali da veruju, nego u tome što se nikada nisu osetili kao ravnopravni delovi crkve. Oni su se pridružili Crkvi intelektualno, ali nisu i društveno, relaciono. Oni su, možda, bili spremni da uspostave osnose s evanđelistom ili pastorom, ali kada su se propovedi završile i kada se život u crkvi vratio u normalu, oni su se osetili neuklopljeni i neugrađeni u stvarni život crkve. Bez bliskog odnosa sa svojim duhovnim mentorima, nisu imali drugih bliskih odnosa koji bi im pomogli da se ukorene u svom novom životu i novim odlukama.

Početna aktivnost: Pošto se vernicima govorili o onome što je opisano u prethodnim tekstovima, pozovite vernike koji se nosu rodili kao venrici da opišu kako su došli u crkvi. Zatim, upitajte ih šta im je pomoglo da ostanu u crkvi. Svakako naglasite važnost uspostavljanja bliskih odnosa s novim vernicima kao uslova da ostanu i opstanu u crkvi.

Diskusija: Zašto je izgradnja odnosa s novim vernicima tako važan deo evangelizacije?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Novi obraćenici u Solunu (Razmotri tekst u Delima 17,1-4. u razredu!)

Pavle je sigurno bio presrećan početnim odazivom na svoje obavljanje evanđelja u Solunu – a posebno posle bičevanja koje su Sila i on pretrpeli u Filibi (Dela 16,22-24). Ne samo da su neki Jevreji bili osvedočeni Pavlovim rečima, već su i neki pobožni neznabošci, a među njima i neke ugledne žene, odlučili da postanu vernici Pavlove novoosnovane kućne crkve. Opis ovih novih obraćenika se ne sme zanemariti. Luka je veoma pažljiv kada ističe da hrišćanska poruka nije bila neka religijska zabluda sračunata da iskoristi naivne; već da je to osnovano izlaganje koje je delovalo na inteligentne Jevreje i Grke – ne samo na ljude, već i na žene koje su uživale značajan ugled.

Pažljivo proučavanja Dela otkriva takođe imena i neke pojedinosti o trojici novih obraćenika u Solunu. Prva osoba s kojom se srećemo je Jason, Pavlov domaćin. Izgleda da je Jason bio Jevrejin koji je govorio grčki, pošto je to ime bilo često među Jevrejima, koji su, slično Pavlu, odrasli izvan Palestine. Izgleda da je Jason bio imućan čovek, jer je njegova kuća bila dovoljno velika da ugosti Pavla i da posluži kao domaća bogomolja vernicima. Sledeća dva imena se pojavljuju kasnije u Delima: Aristarh i Sekund. Prema tekstu u Delima 20,4, ova dva čoveka su stanovala u Solunu, bila su određena da prate Pavla na njegovom putu u Jerusalim i da nose darove i sredstva koja su pokazivala velikodušnost i jedinstvo neznabožačkih crkava s jevrejskim vernicima. Sekund je bio hrišćanin iz neznaboštva

(njegovo rimsko ime znači da je bio drugi sin svoga oca). Aristarh je bio jevrejski hrišćanin (Kološanima 4,10.11), koji je postao vrlo blizak Pavlov prijatelj. On je pratio Pavla na njegovim putovanjima, pa je ostao uz njega dok je Pavle bio u tamnici (Dela 19,29; 27,2; Filimonu 24).

Razmotri i ovo: Pavlovi uspjesi u evangelizaciji doveli su ne samo do uspostavljanja doživotnih prijateljstava, već i u stvaranju neprijatelja. Da li ovo drugo uvek treba da bude slučaj? Zašto da i zašto ne?

II. Nevolje u Solunu

(Razmotri tekst u Delima 17,5-9. u razredu!)

Prema tekstu u Delima 17,5. Pavlov uspeh u Solunu razbesneo je neke Jevreje koji nisu bili osvedočeni njegovim propovedanjem. Ljubomorni na njegov uspeh među neznabošcima, i svakako ne suviše zadovoljni što su i neki među Jevrejima prešli na Pavlovu stranu, odlučili su da potraže pomoć neki zlih ljudi iz običnog naroda i da izazovu nered. Na grčkom jeziku ovaj opis znači „ljudi sa pijace“. On se odnosi na grupu nezaposlenih grubijana koji su se zadržavali na tržnici čekajući na priliku da nešto učine. Kakve li suprotnosti ljudima koji su se odazvali na Pavlov poziv!

Prema Luki, ovi grubijani su prodrli u Jasonov dom da bi izvukli Pavla i predali ga gomili (Dela 17,5). Grčka reč, prevedena kao „narod“ ili „gomila“ (demos) može se odnositi na skup građana koji odlučuje o lokalnim problemima. Nesposobni da sami uhvate Pavla, oni su umesto toga odlučili da izvedu Jasona i ostale hrišćane pred gradske vlasti. Kada su stigli, podigli su dve optužbe protiv Pavla: (1) Pavle je putujući izazivač nereda koji je to već činio u mnogim mestima, (2) Pavle je kriv što je izjavio da je Isus, a ne cezar, vladar. Dovoljno uznemirene ovim optužbama, vlasti su proterale Pavla i Silu iz grada i zatražile od Jasona da plati neku vrstu zalogu da se evanđelisti neće vratiti u grad.

Uzmi u obzir i ovo: Iako su optužbe protiv Pavla bile izmišljene, blo je i nekih elemenata istine u njima. U kojoj meri propovedanje evanđelje danas sme da ugrozi postojeće stanje?

III. Pavlovo staranje o novoobraćenim vernicima
(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 2,17. do 3,10!)

Pavlov nagli odlazak iz Soluna izazvao je u njemu zabrinutost za dobro njegovih obraćenika. Šta će se dogoditi s njima? Da li se dalje drže svoje vere usred progonstva? Ili su Jevreji, koji su bili odgovorni za Pavlov odlazak iz Soluna i koji su ga progonili celim putem do Verije, i njima zagorčavali život?

Posle sedmica prelaženja iz jednog grada u drugi, zabrinutosti za sudbinu vernika koje je iznenada morao da ostavi u Solunu, Pavle je bio na ivici snage i živaca. U samo nekoliko kratkih stihova u 1. Solunjanima 2,17. do 3,10, Pavle nekoliko puta govori o svojoj želji da ih vidi, o svojoj zabrinutosti, o svojim nevoljama, a dva puta spominje da više nije u stanju da se nosi sa svojim teretima. Drugi važan uvid u stanje Pavlovih misli je način na koji opisuje svoj iznenadni odlazak iz Soluna u 1. Solunjanima 2,17. Izraz „osiroteti“ dolazi od grčke reči „aporfanizo“ što znači „postati nečije siroče“. Drugim rečima, Pavle upoređuje duboku žalost koju oseća sa žalošću roditelja koji je ostao bez svog deteta. U takvom stanju uma, Pavle se sigurno pitao da li su on i njegovi saradnici zaista bili pozvani da dođu u Makedoniju (Dela 16,9.10).

Žalost koja je pretila da obori Pavla i Silu bila je savladana povoljnim izveštajem Timotija o stanju u Solunu. Činjenica da se evanđelje ukorenilo u Solunu, uprkos neprijateljstvu i progonstvu, obnovila je poverenje da ih je Bog zaista pozvao da dođu u Makedoniju.

Uzmi i ovo u obzir: Pavlovo staranje o novim obraćenicima u Solunu trajalo je mnogo duže od njegove evangelizacije u tom gradu. Šta nam to govori o vrsti odnosa koja treba da prati evangelizaciju?

Pitanja za razmišljanje:

1. Pavle ne kaže kako ga je Sotona sprečio da se vrati u Solun (. Solunjanima 2,18). Kako je Pavle odgovorio na Sotonine pokušaje? Koje pouke možemo izvući iz Pavlove istrajnosti i otpornosti na nevolje i prepreke s kojima se suočavao?
2. Kao što pouka kaže, u 1. Solunjanima 2,17. do 3,10, Pavle je svoje srce otvorio Solunjanima. Koliko je važno da i mi pokažemo svoja osećanja i brižnost onima kojima služimo?

Pitanja za primenu:

1. Evangelizacija je svakako zauzimala prvo mesto u Pavlovim mislima. Koliko je tvoja crkva evanđeoski raspoložena? Šta ti možeš da učiniš da popraviš to stanje?
2. Pavle je osećao odgovornost da duhovnu čvrstinu novih obraćenika u Solunu, pa je preduzmao korake ne samo da se uveri kako stoje, već da ih ohrabri na njihovom putu. Kakoste ti i tvoja crkva pokušavali da ohrabrite nove vernike u svojoj sredini?
3. Pavle kaže da njegova nada, radost i kruna kojom se hvali nije nagrada koju će dobiti prilikom Hristovog drugog dolaska, već vernici koje je obratio i koje će videti toga dana. Šta nam to govori o tome kako treba da izgledaju naši hrišćanski prioriteti?

KORAK 4 – STVORI

Aktivnost: Kao što smo već videli u našoj pouci za ovu sedmicu, pravi evangelizam treba da nas navede da uspostavljamo brižne odnose koji će trajati doveka. Kao razred, naćinite listu novih vernika koji su se prikljućili crkvi u toku prošle godine. Osim odluke da ćemo odvajati vreme da se molimo za njih u toku sledeće sedmice, naćinite plan da se kao razred približite tim novim vernicima tako da osete da ih volite i podržavate u ukljućivanju u njihovu novu crkvenu porodicu.

Treća pouka

Ključni tekst: 1. Kornćanima 9,19-27.

Učenici će:

Saznati: Shvatiti da propovedanje evanđelja donosi najbolje rezultate kada se objavljuje na način kojim se zadovoljavaju potrebe slušalaca.

Osetiti: Budite zahvalni ljudima koji su se potrudili da nam objasne evanđelje.

Učiniti: Naučiti mnogo više o pripadnicima svoje društvene zajednice i potruditi se da prilagodimo evanđelje da zadovolji potrebe zajednice.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Sve svakome

A. Pažljivo čitanje Dela i Pavlovih poslanica ukazuje da je Pavle prilagođavao svoje svedočenje o Hristu i propovedanje evanđelja tako da zadovolji jedinstvene potrebe njegovih slušalaca. Koliko raznih metafora ili upoređenja Pavle upotrebljava u sledećim delovima pouke da opiše šta je Isus učinio za nas? Vidi Rimljanima 3,24.25; 5,10; 1. Korinćanima 5,6.7; Galatima 4,4.5!

B. Koje metafore je Isus upotrebljavao da opiše evanđelje? Marko 1,15; 4,1-9; Matej 13,1-52.

C. Šta znamo o kontekstu u kojemu su Isus i Pavle delovali i kako to može da objasni zašto su njihova objašnjenja evanđelja toliko različita?

II. Osetiti: Učiniti da evanđelje bude lično

A. U čemu su prednosti ako pokušamo da evanđelje tako propovedamo da bude prilagođeno potrebama slušalaca? Koje su moguće mane takvog pristupa?

B. Kako bi glasilo najrazumljivije objašnjenje evanđelja za tebe? Zašto?

III. Učiniti: Hahtevi za prilagođavanjem evanđelja

A. Predstavljanje evanđelja na takav način da zadovoljava potrebe slušačaca zahteva detaljno poznavanje evanđelja, ali i poznavanje potreba onih kojima se propoveda. Kako se ti ili tvoja crkva snalazite u tome? Koje korake bi trebalo preduzeti da se popravi tvoja sposobnost na tim područjima?

Ukratko rečeno: Evanđelje se najuspešnije propoveda kada se njime zadovoljavaju jedinstvene potrebe ljudi koje želimo da dostignemo evanđeljem.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Vrsta životnog preobražavanja koje evanđelje treba da postigne može da se dogod jedino kada Hristova poruka obuhvata brige i probleme s kojima se danas ljudi suočavaju.

Šezdesetih godina prošloga stoleća Din i Kerol Ričardson su otputovali na Novu Gvineju kao misionari. Oni su želeli da propovedaju evanđelje pripadnicima plemena Savi, grupi ljudožderskih lovaca na glave koji nisu imali ni reč za evanđelje i za Boga svom jeziku. Pošto su naučili njihov jezik, misionari su počeli da im govore priču o Isusu i Njegovom raspeću. Ljudima se priča svidela, al ne onako kako su se misionari nadali. U njihovoj kulturi najviše herojsko delo bilo je sklopiti prividni mir sa svojim neprijateljima, a onda ih izdati i pobiti kada se tome najmanje nadaju. Što se Savija tiče, bilo je potpuno nerazumno što se Isus tako lako dao prevariti.

Nemoćni da osvedoče pleme Savi da prestane sa svojim stalnim bitkama i ubistvima, obeshrabreni svojim neuspehom u širenju evanđelja, Ričardsonovi su najavili da odlaze. Uplašeni da će izgubiti pristup savremenim lekovima i zalihama koje su misionari doneli, poglavice plemena su obećale da će sklopiti mir sa susedima i pozvale sumnjičave misionare da prisustvuju ceremoniji.

Kada zalog mira, zaraćene strane su razmenile malu decu koja će odrasti u suprotnom plemenu. Savi su svako takvo dete nazivali „Tarop Tim“ ili dete mira. Sve dok su ta deca živa, mir je siguran. Iako je za pleme Savi ubistvo bilo svakodnevna pojava, ubijanje dece mira je bilo nešto drugo. Za njih je to bilo najodvratnije i najsravnije delo.

U ovoj ceremoniji Ričardsonovi su videli ključ da evanđelje predstave plemenu Savi na prihvatljiv način. Juda nije bio heroj u novoj evanđeoskoj priči. Isus je bio dete mira, a Juda se zaverio da ga izda i ubije. Zaprepašćeni onim što je Juda učinio, ljudi su sada bili spremni da saslušaju i ostatak priče o tome kako je Bog vratio dete mira u život. Zadivljeni ovom evanđeoskom pričom, mnogi pripadnici plemena Savi su na kraju postali hrišćani.

Uzmi i ovo u obzir: Pripadnici plemena Savi su odgovorili na poziv evanđelja jedino kada je ono imalo smisla u okviru njihove kulture. Koje kulturne razlike sprečavaju današnje ljude da se izjednače s evanđeoskom pričom?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Imperijalno evanđelje Rimljana (Razmotri tekst u Jovanu 11,48-50. u razredu!)

Iako se pouka za ovu sedmicu bavi velikom količinom dodatnih podataka o Solunu, važno je da ne izgubimo iz vida najvađniju misao autora: dominacija Rimljana u Solunu dovela je do čežnje stanovnika za slobodom. Ta čežnja je Pavlu stavila u ruke ključ da im se približi i da im objavi Hrista kao odgovor na njihove stvarne potrebe. Važnost

ove činjenice i njen odnos prema našim današnjim potrebama mnogo se jasnije vidi kada se uporede zahtevi starog Rima i Pavlovo objavljivanje uskrslog Hrista.

Rimska imperija se često diči tme što je dovela do dvestogodšnjeg mira, političke stabilnosti i sigurnosti na Mediteranu. „Rimski mir“ je, međutim, bio plaćen visokom cenom – nasiljem, dominacijom, izrabljivanjem siromašnih, raspećem na krst svakoga koji bi se usprotivio moći Rima. To je bila činjenica isuviše jasna starešinama u Jerusalimu kada su većali o tome kako da se postave prema Hristu (Jovan 11,48-50).

Zajedno sa rimskom vlašću i tlačenjem dolazila je i rimska nadmenost. Nema boljeg primera tog ponašanja nego što je natpis koji potiče iz 9. godine pre Hrista, oko pet godina pre Hristovog rođenja. Natpis gomila pohvale cezaru Avgustu, nazivajući ga spasiteljem sveta, izvorom mira i pravednosti.

Pavle odgovara na takvo ponašanje odlučnim „ne“. Ako je Hristos Gospod, onda cezar to sigurno ne može biti. Sve što je Rim zahtevao za sebe, Pavle zahteva za uskrslog Hrista. Kada se posmatra iz ovog ugla, Pavlovo evanđelje nije samo način da se stekne večni život, već otvara pristup novom životu pod Isusovom vlašću i silom Svetoga Duha. Evanđelje je bilo radikalni poziv da se pođe za Isusom. Iako su Rimljani mogli da gaje uzaludnu nadu koju su i Solunjani nalazili u kultu Kabira, Pavle im je nudio sigurnu nadu ukorenjenu u raspetom Hristu čije je uskrsenje pobedilo ne samo smrt, već i moć Rima.

Uzmi i ovo u obzir: Kakvu vrstu tlačenja osećaju ljudi danas, bilo da se radi o kulturnim silama ili silama neke druge vrste? Kako vest o uskrsnom Hristu može da zadovolji njihove potrebe?

II. Sve svima
(Razmotri tekst u 1. Korinćanima 9,19-27)

Jedan od razloga zašto je Pavlovo propovedanje evanđelja u Solunu blo tako uspešno bila je njegova sposobnost da poveže poruku evanđelja s potrebama i brigama Solunjana. Nemojte misliti da se to dogodilo slučajno. Ispitivanje Pavlovih komentara u 1. Korinćanima 9,19-22 pokazuje da je Pavle prvo uzimao sebi vremena da razume svoje slušaoce pre nego što bi pokušao da im objavi evanđelje.

Što se tiče nekih starešina u Korintu, Pavle je morao da zauzme jasno stanovište o pravu hrišćana da se hrane mesom ponuđenim na tržnici pošto je bilo zaklano u paganskim hramovima i ponuđeno na žrtvu idolima (1. Kornćanima 8,4-6). Pošto paganski bogovi u stvari ne postoje, kakvu štetu može da prouzrokuje jedenje mesa koje im je bilo prineseno? Hrišćani koji su drukčije mislili bili su, po njihovom mišljenju, sujeverni i nisu uspevali da žive u skladu s istinama evanđelja.

Umesto da stane na neku stranu, Pavle se poziva na mnogo više merilo hrišćanskog ponašanja. On kaže da hrišćani treba da budu pre svega pokretani ljubavlju prema bližnjima, a ne traženjem svojih prava. U stvari, neka od tih prava se mogu pokazati kao štetna ako ranjavaju nekoga li mu nanose bol (1. Korinćanima 8,7-13!).

U okviru ovog konteksta Pavle govori o svom nastojanju da bude sve svakome (1. Kornćanima 9,22). Kada je bio među Jevrejima, Pavle je bio spreman da se usaglasi s običajima i navikama judaizma. Kada se nalazio među neznabošcima, Pavle nije nastojao da se pokaže kao Judejac. Bio je spreman da se uklopi u svaki društveni poredak sve dok se od njega ne bi tražilo da žrtvuje neko osnovno načelo svoje vere u Isusa Hrista. Njegovo osnovno nastojanje je bilo da bude osetljiv prema verovanjima i običajima naroda da bi mogao da pronađe priliku da mu objavi Hrista na njemu pristupačan način.

Uzmi i ovo u obzir: Pavlova odluka da bude sve svakome značila je da je bio spreman da svoje vreme posveti onima koji još nisu poverovali. Na koji način ti i tvoja crkva namerno pokušavate da razumete i zadovoljite potrebe onih koji ne veruju?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Kako da vernik sačuva hrišćanska načela i da se kreće među nevernicima ne padajući pod uticaj njihovog načina života?
2. Razmotri neke starozavetne primere kada su Božji sledbenici ostali verni Bogu iako su se družili s nevernicima i živeli među njima? Navedi i neke suprotne primere! Kakva je razlika između onih koji su ostali verni i onih koji to nisu uspevali? Koju pouku možemo izvući iz toga?

Pitanja za primenu:

1. Na koji način je Crkva uspevala da predstavi bezvremene istine o Hristu u kontekstu stalno promenljivog sveta oko sebe? Navedi i neke primere kada je Crkva promašila na tom području!
2. Crkve često vole da kopiraju uspešne evanđeoske poduhvate iz drugih sredina nadajući se da će postići iste uspehe. Zašto je opasno prihvatati tuđe evanđeoske zamisli ne razmišljajući o potrebama svoje društvene zajednice?

KORAK 4 – STVORI

Aktivnost: Da bismo evanđelje o Hristu objavili u svojoj sredini, moramo se pažljivo upoznati s njenim potrebama. Da biste to postigli, zatražite od vernika da navedu osobine koje najbolje opisuju njene stanovnike. Treba da obratite pažnju na sledeće činjenice: (1) lokacija, seoska, gradska, centar grada; (2) etnička pripadnost; (3) religijska opredeljenost; (4) prosečna starost i pol; (5) srednji dohodak domaćinstva. Sve se to može pronaći i na internetu.

Služeći se prikupljenim informacijama, načinite profil osobe kojoj ćete se obraćati. Imajući takvu osobu u vidu, načinite listu svega što vi i vaša crkva možete da učinite da biste se približili tim osobama.

Četvrta pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 1,1-10.

Učenici će:

Saznati: Shvatiti da prihvatanje Božjeg dara spasenja u Isusu dovodi do temeljne promene načina na koji neko misli i na koji se ponaša.

Osetiti: Biti zahvalan Bogu za delo koje obavlja u životu grešnih ljudi.

Učiniti: Potrudi se da budeš pozitivniji i izražajniiji u naglašavanju dokaza duhovnog rastejenja koji vidiš u životu svojih bližnjih.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Preobražavajuća blagodat

A. Svaku svoju poslanicu Pavle započinje rečima „blagodat“ i „mir“. Šta misliš, zašto je Pavle svaku svoju poslancu započnjao upravo tim rečima?

B. Šta mislite, zašto se Pavle nekoliko puta poziva na Oca, Sina i Svetoga Duha u prvih nekoliko stihova svoje poslanice?

C. Na temelju svega što Pavle kaže u 1. Solunjanima 1,9.10, opiši promenu koja se dogodila kada su Solunjani postali hrišćani.

II. Osetiti: Zahvalni Bogu

A. Da naučimo da budemo zahvalni Bogu je važan deo hrišćanskog iskustva i života. Koje razloge za zahvalnost Pavle navodi u 1. Solunjanima 1,1-8? Imaš li i ti slične razloge da budeš zahvalan Bogu? Ako je tako, šta nam možeš kazati o njima?

B. Kada neko postane hrišćanin dolazi do temeljne promene u njegovom životu. Kod nekih promena je dramatska, a kod nekih postepena. Na koji način je vaš život bio promenjen pod uticajem Božje blagodati?

III. Učiniti: Priznanje drugima

A. Na koji način su te drugi ohrabivali u tvom hrišćanskom iskustvu?

B. Na koje načine se ti trudiš da ohrabriš druge u njihovom životu sa Hristom?

Ukratko rečeno: Hrišćani treba da budu zahvalni na načinu na koji Božja blagodat može da promeni nečiji život i da se ohrabre primerom drugih u čijem životu Sveti Duh deluje.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Važno je za hrišćanina da prepozna puteve na koje Bog preobražava ljudski život i da mu bude zahvalan na tome. Osim toga, treba da bude spreman da reči ohrabrenja uputi onima kojima su neophodne.

Pre nekoliko godina, za vreme nekog pokušaja državnog udara u Africi, neki otac je danima bio zabrinut za sigurnost svoga sina i porodice koja je živela u blizini predsedničke palate koja je pala u ruke pobunjenika. Konačno je dobio obaveštenje da su sin i porodica dobro iako nemaju mogućnost da napuste svoje boravište. Iako je otac bio veoma ohrabren porukom, i dalje je bio zabrinut, jer porodica njegsove spovog sina nije bila u potpunoj sigurnosti.

Da li ste se ikada našli u sličnom položaju – da ste se ohrabрили vestima, iako ste ostali pomalo zabrinuti kako će se sve završiti? Upravo tako se apostol Pavle osećao pošto je saslušao Timotijev izveštaj o stanju vernika u Solunu. Bio je ohrabren kada je čuo da su ostali verni, ali se i dalje zabrinjavao zato što su bili izloženi stalnom progonstvu.

Znajući kako je lako zaboraviti sve što je Bog učinio za nas, Pavle započinje svoju poslanicu podsećajući svoje čitaoce u Solunu na sve što je Bog učinio u njihovom životu. I, pošto je duhovno obeshrabrenje prirodna reakcija na progonstvo, apostol ih podseća i na to koliko su važni u Božjim očima. Bog ih voli, On ih je izabrao sebi. Ne treba da se obeshrabre, jer je Bog na njihovoj strani.

Pavlove reči ohrabrenja podsećaju nas na priču koja opisuje važnost da se međusobno tešimo i hrabrimo duhovno. Priča govori o obeshrabrenom novoobraćenom verniku koji je došao da razgovara s poznatim kineskim hrišćaninom po imenu Ni.

„Bez obzira koliko se molim, bez obzira koliko se trudim, jednostavno ne vidim da sam dovoljno veran svom Gospodu. Čini mi se da gubim

svoje spasenje." Ni mu je odgovorio: „Vidiš li ovoga psa ovde. On je temeljito dresiran kako da se ponaša u kući; veoma je poslušan, uživam u njemu. Napolju u kuhinji imam sina, maloga sina. On sve kvari, baca hranu unaokolo, prlja svoju odeću. Ali, ko će naslediti moje imanje? Svakako neće moj pas; moj sin je moj naslednik. Ti si naslednik Isusa Hrista, jer je On umro za tebe." (L. Nicholes, Hebrews: Patterns for Living (Longwood, Florida, Xulon Press, 2004, p. 31)

Uzmi u obzir i ovo: Šta da se iz Pavlove pohvale Solunjanima naučimo kako treba da pohvalimo druge?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Pavlove omiljene reči

(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 1,1-8 u razredu!)

Početne tri reči u 1. Solunjanima upoznaju nas s pet Pavlovih omiljenih reči: blagodat, mir, vera, ljubav i nada. Pavle često govori o svakoj od tih pet reči u svojim poslanicama. Pošto su one zauzimale centralno mesto u njegovom razumevanju evanđelja, nalazmo se pokrenuti da ih ukratko razmotrimo.

Blagodat: Pavlovo razumevanje reči blagodat se temelji na njenoj upotrebi u jevrejskoj literaturi. Reč potiče od jevrejske reči koja doslovno znači „sagnuti se“. Ona prenosi zamisao da se neko saginje da pomogne nekome koji je pao i ne može sam da ustane. Na

temelju te zamisli, reč blagodat treba da znači delo ukazivanja naklonosti ili ljubaznosti drugoj osobi, često onoj koja to nije zaslužila. U Starom zavetu, kao i u Pavlovim poslanicama, Bog je Onaj koji je opisan kao davalac blagodati.

Mir: Mir za Pavla je označava smirenu tišinu, sličnu spokojnoj poljani. Pavlova zamisao o toj reči temelji se ponovo na načinu na koji je bila upotrebljavana u jevrejskoj Bibliji. U Starom zavetu reč za mir glasi „šalom“. Ona izražava veoma pozitivnu zamisao. Znači biti potpun, celovit, napredan, zdrav. Takav mir se može naći jedino u Bogu, koji ga daje kao dar svom narodu (Psalam 85,8; 1. Dnevnika 22,9.10; 4. Mojsijeva 6,24-26).

Nada: Nada koju Pavle spominje nije neko „prazno sanjarenje“. To je sigurno očekivanje Isusovog povratka (1. Solunjanima 1,10). Ova nada je bila izvor čvrstine i strpljenja i istrajnosti koja je održavala vernike u Solunu da ostanu verni uprkos progonstvu.

Ljubav: Ljubav koju su pokazivali vernici u Solunu nije bila prvenstveno neko toplo, sentimentalno osećanje. Pavle kaže da je njihova ljubav bila namrgođena, da je bila „nezgrapna“. Takva vrsta ljubavi nije prirodjena ljudima. Ona se na grčkom naziva „agape“. Pre nego što su hrišćani počeli da se služe njome, retko se upotrebljavala u grčkom jeziku. Hrišćani je upotrebljavaju da označe ljubav koja nije utemeljena na spoljašnjoj privlačnosti ili ugađanju sebi, već je to ona nesebična ljubav koja se vidi u Hristovom životu.

Uzmi u obzir i ovo: Blagodat. Mir. Vera. Nada. Ljubav. Zašto je teško, skoro nemoguće, opisati evanđelje ne upotrebljavajući neku od ovih pet reči?

II. Pavlova evanđeoska poruka
(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 1,9.10. u razredu!)

Šta je srž Pavlovog predstavljanja evanđelja neznabošcima u Solunu? Dok nam Luka u Delima ne daje nikakav odgovor na to pitanje, nalazimo neke nagoveštaje u onome što Pavle kaže u 1. Solunjanima 1,9.10, kada podseća nove vernike na ono čemu ih je naučio. Na temelju tih reči, stvaramo sledeću sliku:

Prvi korak koji je Pavle preduzeo kada je objavljivao evanđelje neznabošcima je njegovo dokazivanje da paganska božanstva kojima su Solunjani služili uopšte ne postoje. Pošto Pavle govori o jedinome „živome i istinitome Bogu“, svakako da je prethodno tvrdio da su takozvana paganska božanstva „mrtva“ i „lažna“. Jedini pravi Bog je Bog Izrailja, Bog koji je stvorio nebo i zemlju, koji je izabrao i blagoslovio Izrailja kao svoj narod. Pošto znamo da je judaizam bio široko rasprostranjen u Pavlove dane, svakako da su mnogi od tih neznabožaca već čuli o Bogu Izrailjaca. Pavle se verovatno pozivao i na starozavetne izveštaje u svom nastojanju da osvedoči svoje slušaoce u silu i moć tog jednog jedinog Boga cele Zemlje.

Pošto je osvedočio neznabošce da je Bog Izrailja jedini pravi Bog, Pavle nastavlja i govori da je Isus jedini Sin tog jedinog Boga. Da li je Pavle išta govorio o Isusovom životu pre raspeća ostaje nejasno, jer to ne čini ni u ostatku svoje poslanice. Međutim, sigurno je da je apostol govorio o Hristovoj smrti (1. Solunjanima 5,10) i o Njegovom uskrsenju (1. Solunjanima 4,14) kao o preduslovu, „neophodnosti“, da grešna ljudska bića obnove svoj odnos sa Bogom. I što je najvažnije, govorio je o tome kako će se taj isti Isus uskoro vratiti sa Neba (1. Solunjanima 2,19; 3,13; 4,13-18; 5,1-11) da sudi svoj Zemlji.

Razmotri i ovo: Na temelju sadržaja Pavlove evanđeoske poruke, uključujući i pet reči koje su bile bitne za njegovo objašnjenje tih reči, šta misliš, šta je Pavle želeo da kaže kada je rekao da je evanđelje došlo u Solun ne samo u reči, već i u sili?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Na koj način trijada vere, nade i ljubavi se pojavljuje na drugim mestima u Novom zavetu (Vidi 1. Korinćanima 13,13; Kološanima 1,4.5; 1. Solunjanima 5,8)? Na koji način se te karakteristike mogu bolje naglasiti u životu Crkve danas?
2. Pavle naglašava da je odvratanje od idola deo iskustva obraćenja Solunjana. Koje vrste idola se ljudi i danas moraju odricati da bi poslušali nalog da slede Isusa?

Pitanja za primenu:

1. Vesti o preobraženju do kojega je došlo u životu Solunjana proširile su se po celoj Grčkoj. Koju vrstu ugleda uživa vaša crkva u vašoj zemlji i u inostranstvu? Na koji način crkva može da unapredi način na koji se njena vera „glasi po svemu svetu“?
2. Na koj način dela vaše vere i vaše ljubavi mogu da ostanu čvrsta?
3. Pavle često govori o sili evanđelja (Rimljanima 1,16; 1. Korinćanima 1,18; 2. Korinćanima 12,9; Efescima 1,19; 1. Solunjanima 1,5). Na koje načine si ti lično upoznao „silu“ evanđelja?

KORAK 4 – STVORI

Samo za učitelje: Sledeća aktivnost će pripomoći da informacije iz ove pouke postanu mnogo ličnije. Pozovi vernike da budu kratki u svom odgovoru, tako da se ne dogodi da samo jedna ili dve osobe dominiraju u razgovoru.

AKTIVNOST:

1. Pozovi vernike u razredu da govore i vremenu kada su prvo razumeli evanđelje i odlučili da prihvate Isusa kao svog Spasitelja.
2. Neka vernici ukratko ispričaju kako se njihov život promenio pod uticajem evanđelja.
3. Neka vernici ukratko ispričaju svoja iskustva kada su bili duhovno podstreknuti nečim što je neko drugi rekao ili učinio za njih!
4. Neka vernici navedu načine na koje bi mogli da duhovno ohrabre vernike koji se bore s problemima ili skušenjima.

Peta pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 2,1-12.

Vernici se:

Saznati: Treba da imaju na umu da je nečije svedočenje za Hrista najuspešnije kada je utemeljeno na želji da se ugodu Bogu i na ljubavi prema bližnjemu.

Osetiti: Želja da se istinskije staramo o bližnjima i da bolje ugodimo Bogu u svemu što činimo.

Učiniti: Vrednovati sile koje nas pokreću u našem hrišćanskom iskustvu.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Karakter je važan

- A. Razmotri uslove koje Pavle navodi u starešine i đakone u 1. Timotiju 3,1-13. Zašto je karakter tako važan u hrišćanskom životu?
- B. Koje pobude apostol Pavle objavljuje u 1. Solunjanima 2,1-6 kao nedostojne hrišćanina? Zašto su te pobude tako štetne?

II. Osetiti: Poziv na poštenje

A. Kakve ste skandale doživeli u crkvi zbog nečijeg nehrišćanskog karaktera? Kakve su pobude dovele do takvih postupaka? Kakav utcaj su imali na tvoju crkvu, na širu društvenu zajednicu, na tebe posebno?

B. Uzori su veoma važni. Na nesreću, mnogi uzori u današnjem društvu potkopavaju vrednosti koje Bog najviše ceni. Pavle je bio pozitivan uzor za Solunjane (1. Solunjanima 1,5.6; 2,10). Koji su danas uzori koji upućuju na Boga? Koja vrsta uzora si ti danas u tvojoj crkvi, na radnom mestu ili u porodici?

III. Učiniti: Vrednovati svoje pobude

A. Gajenje pogrešnih pobuda lako može da potkopa karakter i da naškodi Hristovom delu. Šta bismo mogli da učinimo da bismo se osigurali da imamo pravilne pobude?

B. Zapamti tekst u Miheju 6,8. i zatraži od Boga da se on ostvari u tvom životu.

Ukratko rečeno: Istinska želja da ugodimo Bogu i da volimo bližnje je jedina dovoljna pobuda za življenje životom koji će zaista poslužiti kao istinsko svedočanstvo za Hrista.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rasteњу: Hristovom delu se najbolje može poslužiti kada smo pokrenuti željom da ugodimo Bogu u svemu što činimo i kada smo spremni da potrebe bližnjih stavimo ispred svojih.

Svakako da najveća pretnja hrišćanskoj Crkvi u nekoliko poslednjih decenija nije dolazila spolja, izvan Crkve, već od sve veće liste skandala koji nastavljaju da potresaju Crkvu iznutra. U stvari, dovoljno je žalosno, samo krenuti u potragu internetom pod naslovom „skandali u crkvi“ da nađete milione primera. Iako svaki skandal ima svoje posebno ime, lice i denominaciju na koju se odnosi, oni svi potiču od tri grešne pobude za službu: želje za novcem, za vlašću, i za seksom.

Šteta od ovih skandala Hristovom delu je zaprepašćujuća. Mi živimo u naraštaju u kojemu je Crkva uglavnom izgubila svoj moralni autoritet. Umesto da bude glas koji poziva protiv moralne izopačenosti, skeptici su brzi da pokažu prstom da je Crkva često deo problema. Posle svakog skandala, više ljudi počinje da se pita kako poruka hrišćanstva može da bude istinita, ako ne uspeva da promeni život onih koji je propovedaju.

Bilo bi lako za ovaj problem okriviti klerike čija se imena pojavljuju u medijima koji izveštavaju o skandalima, ali to ne bi ništa rešilo. Umesto da bilo koga okrivljujemo, moramo da shvatimo da svaki od nas, ukoliko se ne umeša Božja blagodat, može da padne kao žrtva tih iskušenja – uostalom, sv smo mi samo ljudi. Mnogo bolje bi bilo da poslušamo opomenu apostola Pavla upućenu Solunjanima pre dve hiljade godina o opasnosti da dozvolimo da naša pobuda na služimo

Njemu bude savladana iskušanjem da zadovoljimo samo svoje grešne želje.

Razmotri i ovo: Šta bismo mogli učiniti da postanemo deo rešenja skandala koji su narušili ugled Crkve umesto da budemo deo samih skandala?

KORAK 2 – STRAŽI

Komentar Biblije

I. Pavlove pobude

(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 2,1-8. u razeredu!)

Na isti način na koji su danas ljudi često sumnjičavi prema televizijskim evanđelistima koji su naizgled više zainteresovani za novac i slavu nego da pomognu potrebnima, tako su i ljudi u stara vremena bili sumnjičavi prema putujućim filozofima i javnim govornicima i to s pravom. Veoma često, putujući „propovednici“ Pavlovog vremena nisu bili ništa drugo nego šarlatani, koji su trčali za slavom i bogatstvom.

Mi dobijamo fascinantnu sliku vrste religijskih umetnika u Pavlovo vreme kada pregledamo život čoveka po imenu Aleksandra iz Abonotejhusa. Prema zapisima Lucijana iz Samosate, Aleksandar je bio šarlatan bez premca. U toku drugog stoleća, Aleksandar je osnovao vrlo prošireni kult zmjskog boga nazvanog Glikon, koji je navodno imao ljudsku glavu s plavom kosom. Ljudi iz bliza i daleka, uključujući i rimskog imperatora Marka Aurelija, dolazili su da slušaju Glikonova proročanstva koja im je tumačio Aleksandar. Samo u toku jedne jedine godine, Aleksandar je prikupio 80 hiljada drahmi (Jedna

drahma je označavala dnevnicu fizičkog radnika). Lucijanov izveštaj i ikone Glikona se mogu naći na Internetu na adresi: Lucijan iz Samosate: Aleksandar, lažni prorok.

Da bi izbegao da bude povezan s religijskim prevarama sličnim Aleksandrovoj, Pavle hrabro brani svoju službu u 1. Solunjanima 2,1-12. Njegove reči otkrivaju da su neki ljudi bili sumnjičavi ne samo prema njegovim učenjima, već i prema pobudama njegove službe. Odgovarajući na takve optužbe, Pavle tvrdi da njegova služba nije utemeljena na zabludama (1. Solunjanima 2,3), nečistim pobudama (1. Solunjanima 2,3), prevarama (1. Solunjanima 2,3) ili pohlepi (1. Solunjanima 2,5) – na svemu onome što se povezvalo s kultom Glikona.

Tri reči koje Pavle spominje su vredne spomena. Prvo, Pavle spominje „nečistotu“, pojam koj ima i seksualnu konotaciju. Ona je upotrebljena u 1. Solunjanima 4,7 u tom smislu i Pavle je često povezuje s nemoralom (2. Korinćanima 12,21; Galatima 5,19). To može značiti da su neki neznabošci sumnjičavo posmatrali Pavlovo druženje s nekim uglednim ženama u Solunu koje su se obratile na hrišćanstvo (Dela 17,4). Drugo, reč koju Pavle upotrebljava u 1. Solunjanima 2,3 za „prevare“ dolazi od reči koja se upotrebljava da opiše mamac za ribe. Ona se odnosi na svaku aktivnost koja pokušava da iskoristi nečiju neopreznost. Poslednja od svih, iako sama reč pohlepa ili lakomstvo prvenstveno ukazuje na želju za novčanim dobitkom, njeno značenje je daleko šire. Ona je kombinacija dve grčke reči: reči za imati i reči za više. Na taj način ona ukazuje na sveopštu ljudsku želju za popuštanjem svojim željama na svim područjima našeg života.

Razmotri i ovo: U vremenu putujućih šarlatana, zašto je za Pavla bilo tako važno da brani svoje pobude za službu? Kakve posledice to ima za nas danas?

II. Pavlova metoda

(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 2,9-12 u razredu!)

Svako može da tvrdi da ima samo poštene pobude. Da li je to tako ili ne, sasvim je drugo pitanje. Za razliku od drugih putujućih učitelja koji su tražili finansijsku potporu od svojih slušalaca, Pavlov običaj je bio da rad svojim rukama tako zarađuje za svoje izdržavanje. Razlog za takvo pokašanje nije se krio u Pavlovom mišljenju da propovednici ne treba da dobijaju platu za svoj rad. U svojim drugim poslanicama, on jasno govori da treba da dobijaju finansijsku podršku (1. Timotiju 5,17.18). Ali, kada se radilo o njegovoj službi, Pavle je odlučio da ne traž novac, da ga niko ne bi mogao optužiti da radi da bi stekao bogatstvo.

Kako se, onda, Pavle izdržavao u Solunu? Pošto je po zanatu bio krojač šatora (Dela 18,3; 20,34), Pavle je provodio svoje dane krojeći, obrađujući i šijući šatorska krila ili u svojoj ili u tuđoj radionici. Iako obrada kože nije bila laka, Pavlov svakodnevni posao pružao mu je priliku da se sreće s ljudma, da razgovara s njima. Njegov ugled poštenog i časnog radnika svakako da mu je podizao i ugled u društvu.

Konačno, posle celog dana fizičkog rada, ili u toku subotnog dana, Pavle je svoju pažnju posvećivao svom drugom zanimanju, zanimanju koje je najviše voleo – prednosti da propoveda evanđelje svima koji su bili spremni da ga slušaju.

Zašto je Pavle sve to činio? Činio je to zato što je hteo da novi hršćani znaju da je tu da ih neguje kao otac svoju decu. Očevi ne naplaćuju svojoj deci vreme koje provode u njihovom vaspitanju.

To je bilo delo koje je Pavle obavljao u toku svog života.

Razmotri i ovo: Cinici često govore da su Crkve jedino zainteresovane za novac. Šta možemo da naučimo iz Pavlove metode samoizdržavanja da bismo mogli da pobijemo taj cinizam?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Da bi pobio optužbu da je religijski šarlatan, kojim dvema metaforama se Pavle služi da opiše sebe u 1. Solunjanima 2,7.11? Šta ta dva simbola otkrivaju o njegovim službama i pobudama?
2. Izveštaj o proroku Valaamu u Starom zavetu (4.Mojsijeva 22), ali i o Simonu Magu u Novom zavetu (Dela 8), sadrže priču o dvojici ljudi koji su izgubili iz vida pravu pobudu za službu. Na koji način su ti ljudi skrenuli s pravog puta? Koje pouke možemo da naučimo od njih?

Pitanja za prmenu:

1. Priče o Danilu u Vavilonu i Josifu u Egiptu govore o iskustvima dvojice ljudi koji su bili verni Bogu dok su to mnogi zanemarili. Šta možemo da naučimo od ova dva čoveka što će nam pomoći u našoj borbi protiv iskušenja seksa, vlasti i novca?
2. Niko se ne budi iznenada s odlukom da uništi svoj život. Svaki javni skandal u Crkvi je počeo s nekim koji je malim koracima krenuo u kompromis sa grehom. Šta bismo mogli da učinimo da bismo se osigurali da ne pođemo istom stazom?

3. Dok Biblija beleži mnoge primere ljudi čije poštenje nikada nije došlo u iskušenje da pogreši, ono govori i o ljudima i ženama koji su učinili velike grehe i kasnije se pokajali. Koja od kasnijih priča ti nudi najviše nade za sticanje tvojih vlastitih iskustava i zašto?

KORAK 4 – STVORI

Aktivnost: Završi proučavanje pouke za ovu sedmicu podsećajući vernike u razredu da niko nije nepobediv. Svi mi imamo svoja kušanja i nevolje. Čak i najpobožniji čovek kojega znamo bori se protiv greha – tako nas Biblija uči. Svima nama je neophodno ohrabrenje i molitva.

Ako je moguće, podeli razred u male grupe od dvoje ili troje za molitvu. Pozovite svaku grupu da izabere zajednički cilj ili predmet molitva. Osim toga, neka se svaka grupa moli za duhovne starešine crkve, tražeći od Boga da im pomogne da ne gube iz vida visoku svrhu svoga zvanja i da im pomogne da sačuvaju nepokolebljivo poštenje.

Šesta pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 2,13. do 3,13.

Učenici će:

Saznati: Shvatiti da istinska vera u Hrista uspostavlja brižne međusobne odnose među vernicima, odnose koji će potrajati do večnosti.

Osetiti: Iskusiti ohrabrenje i podršku koji dolaze od bliskih duhovnih odnosa.

Učiniti: Odlučiti da ću posvetiti više vremena izgradnji odnosa sa vernicima.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Pozvani na zajedništvo

A. Božji plan za otkupljenje sveta uvek je bio praćen pozivom da oni koji žele da slede Boga postanu deo zajedništva vernika, bilo da je to zajedništvo bilo Avraamova porodica, narod Izrailja ili Crkva. Šta nam to ukazuje na važnost koju Bog pripisuje osećanju zajedništva s vernicima?

B. Apostol Pavle nekoliko puta govori o Crkvi kao o „Telu Hristovu“ (Rimljanima 12,3-8; 1. Korinćanima 12,12-31; Efescima 4,1-16). Šta ta metafora li upoređenje otkriva o vrsti odnosa koje vernici treba da uspostave međusobno?

II. Osetiti: Potreba za zajedništvom

A. Koje ilustracije vidiš u prirodi, našoj kulturi ili u svetu uopšte, koje ukazuju da se život najbolje živi u zajedništvu sa drugima.

B. Koji blagoslovi se stiču na temelju neometenog zajedništva? Koje probleme možemo osetiti kada se zajedništvo naruši?

III. Učiniti: Graditi zajedništvo

A. Koliko su snažne veze u tvojoj crkvi? Šta bi ti mogao da učiniš da ih ojačaš?

Ukratko rečeno: Da bi hrišćanstvo moglo da ostvari potencijal koji je dobilo od Boga, ono mora da ostvari istinsko zajedništvo ljubavi među svojim vernicima.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rasteњу: Pavlovo staranje o duhovnom blagostanju vernika u Solunu polazuje vezu zajedništva i bliskog prijateljstva koja sjedinjuje život Božjih sledbenika.

Samo za učitelje: U pouci za ovu sedmicu razmatramo događaje i metafore u Pismu koji opisuju važnost koju Bog pripisuje razvitku zajedništva vere, definisanog ne samo vezama s Bogom, nego i uskim vezama i prijateljstvom među Božjim sledbenicima.

Između 1955. i 1965. godine američki psiholog Hari Harlou obavio je niz testova društvene izolovanosti malih majmuna do jedne godine. Majmunčići su bili odvojeni od svojih majki prilikom rođenja i bili su sprečavani da uspostave bilo kakve druge odnose. Bili su podeljeni u dve grupe. Prva grupa je bila izložena delimičnoj izolaciji tako što je odrastala u pojedinačnim kavezima. Međutim, druga grupa je bila izložena potpunoj izolaciji od bilo kojeg živog bića. I onda, u raznim razdobljima vremena, neki testirani majmunčići su bili stavljeni da bide s ostalim majmunima. Rezultati su bili šokantni.

Iako nijedan majmunčić nije umro za vreme testiranja, svaki je pokazao teške psihološke probleme zbog nedostatka socijalizacije. Kada su majmuni bili uvedeni u društvo, doživljavali su emocionalni šok karakterističan po ponašanju kao što je povlačenje u sebe, ljuljanje i nesposobnost da uspostave normalne društvene odnose. Za neke je taj šok bio tako snažan da su odbijali da se hrane i na kraju su uginuli. Autopsija je kao uzrok smrti navela emocionalnu anoreksiju. Zavisno od dužine izolacije, neki majmuni su doživeli delimični oporavak, s jednim izuzetkom: testovi su pokazali da dvanaest meseci izolacije uklanjaju svaku mogućnost da se majmuni društveno uklope.

Iako su testovi koje je provodio dr Harlou bili neprihvatljivi, njihov rezultati nikoga ne treba da iznenade. Priča o stvaranju objašnjava da

je Bog usadio u sva svoja stvorenja – ljude, ptice i životinje – potrebu za zajedništvom i međusobnom bliskošću.

Razmotri i ovo: Pošto je stvorio Aama, sam Bog je rekao da nije dobro da čovek bude sam (1. Mojsijeva 2,18). Zašto su međusobni odnosi tako važni? Zašto nije bilo dobro za Adama da bude sam?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Uništavanje zajedništva (Razmotri tekst u 1. Solunjanima 2,17-20!)

Prema Luki, Pavlova misija u Solunu doživela je iznenadan kraj kada su optužbe grupe glevnih Jevreja navele gradske vlasti da Pavla proteraju iz grada. U svom pismu Solunjanima, Pavle govori o istom događaju, ali ga posmatra iz druge perspektive. Izvor problema koji je sprečavao Pavla da se vrati u Solun nije bio odluka gradskih vlasti ili ponašanje grupe gnevnihi Jevreja. Ne, prema Pavlu, problem je bio delovanje Sotone. On je bio ključni pokretač svih tih događaja. Iako Pavle spomnje Sotonu samo nekoliko puta u svojim poslanicama, ovaj slučaj je vrlo važan, jer ukazuje na veliku borbu koja se vodi iza pozornice svetske istorije. I posebno, ovde vidimo Sotonine napore da spreči zajedništvo među Božjim sledbenicima.

Od trenutka kada su ljudi bili stvoreni, Sotona se trudio da potkopa Božji plan da Njegova stvorenja žive zajedno u neometenom zajedništvu s Njime i jedni s drugima. On je uspeo u početku da okrene Adama i Evu protiv Boga, a zatim i ljude jedne protiv drugih. Čak i posle tog sudbonosnog dana u Edemu, Sotona se trudio da

potkopa Božji plan o obnavljanju raskinutih odnosa. Pošto je dobro znao da Božji sledbenici, kada žive u zajedništvu i slozi, predstavljaju nesavladivu silu na dobro, nije nikakvo čudo da poseban trud ulaže da zazove odvajanje, podelu, otuđivanje, neprijateljstvo u okviru Božjeg naroda. Naravno, nije ni sam Sotona kriv za sve. Pošto greh sada utiče na sva područja ljudskog postojanja, i mi sami smo i više nego spremni da provodimo njegove planove čak i bez njegove pomoći.

Razmotri o ovo: Koji izveštaji u Bibliji opisuju Sotonine neprestane napore da potkopa i uništi odnose među Božjim sledbenicima? Kako se Božja blagodat pokazuje u tim izveštajima da popravi i izleči ono što je uništeno?

II. Pavlova čežnja za zajedništvom (Razmotri tekst u 1. Solunjanima 3,1-13!)

Da li si se ikada osetio usamljen i sam u grupi ljudi koje nisi dobro poznao ili se nisi ugodno osećao u njihovoj sredini, želeći da imaš makar samo jednog bliskog prijatelja s kojim bi se družio? Upravo tako se Pavle osećao u Atini pošto je Timotija poslao natrag u Solun da se stara o novim obraćenicima. Iako je teško povezati sve događaje u Delima s onima u 1. Solunjanima, izgleda da se Sila još nije pridružio Pavlu. Susret se neće dogoditi sve dok Pavle ne pređe u Korint nešto kasnije (Uporedi Dela 17,15. i 18,5!). To znači da se Pavle ponovo našao sam u idolopokloničkom gradu, bez ijednog hrišćanskog prijatelja – stanje u kojemu svakako nije uživao (Dela 17,16). Iako se nije osećao ugodno, Pavle je bio spreman da podnese ovu žrtvu, samo da sazna neke novosti o svojim prijateljima u Solunu.

Pavle je postavio Timotiju tri zadatka koja je želeo da obavi u Solunu – tri zadatka koji treba da se obave u svakom hrišćanskom

zajedništvu. Prvo, Pavle je želeo da Timotije „utvrđuje i opominje“ (1. Solunjanima 3,2) Solunjane u njihovoj veri. Reč „utvrditi“ znači „učvrstiti“ ili „podupreti“. Reč „opomenuti“ doslovno znači ohrabriti nekoga hodajući pored njega, podržavajući ga. Pošto Pavle nije mogao da dođe u Solun, pozvao je Timotija da učini ono što je sam očajnički želeo da učini. Želeo je da Timotije izgovara reči ohrabrenja i podrške koje će pomoći mladima u veri da izdrže u svojoj vernosti Isusu u toku teških trenutaka kroz koje su prolazili. Ali i više nego to, Pavle je želeo da mu Timotije progovori o ličnim pojedinostima življenja i rada Solunjana. Šta se događalo u njegovoj odsutnosti? Kako se drže? Kako se bore s iskušenjima? Jačajući, podržavajući, starajući se za životna iskustva drugih: to su tri velika životna područja međusobnih odnosa koja Bog želi da Njegovi sledbenici učvrste.

Razmotri i ovo: Snažni međusobni odnosi ohrabrenja i podrške su deo Božjeg plana da se savlada sila greha u ovom svetu i u našem životu. Šta takvu vrstu odnosa čini tako moćnom?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Koji primeri u Pismu ilustruju vrstu snažnih duhovnih veza koje po Božjem planu treba da postoje među Njegovim sledbenicima?
2. Šta možemo naučiti o odnosima koje je Pavle uspostavio na temelju liste ličnih pozdrava i imena pojedinaca u poslednjem poglavlju Poslanice Rimljanima? Dok razmatrate tu listu, ustanovite što više možete o etničkoj pripadnosti, polu, zanimanju svake spomenute osobe.

3. Na temelju Pavlovih komentara u 1. Solunjanima 3,11-13, šta treba da bude konačni cilj svih odnosa među vernicima?

Pitanja za primenu:

1. Iako je Pavle veliki deo svoga života proveo na putu, lista ličnih imena u njegovim pismima ukazuje da je sklapao bliske međusobne odnose sa svim vrstama ljudi. Koliko ljudi ti stvarno poznaješ u svojoj crkvi? Kako bi mogao da ih još bolje upoznaš?

2. Pavlovi komentari u 1. Solunjanima 3,10 ukazuju da je molitva za naše prijatelje još jedan bitni element one vrste odnosa koje Bog želi da uspostavimo s drugim vernicima. Za koga se vi molite u tvojoj crkvi i kako je molitva ojačala tvoju veru, ali i veru i duhovni život onih za koje se molite?

3. Šta bi ti mogao da učiniš u tvojoj crkvi da podstrekneš razvoj snažnih hrišćanskih odnosa među vernicima?

KORAK 4 – STVORI

Aktivnost: Razmotri u razredu sledeći deo poznate poeme duboko pobožnog engleskog pesnika Džona Dana (1572-1631. godine), koja nosi naslov: „Niko nije ostrvo!“ Pošto ste pročitali poemu, upitaj razred šta ona govori o životu, smrti i zajedništvu! Da li autor ide suviše daleko u svojim zahtevima ili je njegova perspektiva stvarna?

„Crkva je .... univerzalna, pa su takve i sve njene delatnosti; sve što ona čini pripada svima. Kada krštava dete, to se mene tiče; jer je time to dete povezano sa istim telom koje je i meni glava; uklopljeno je u telo kojemu sam i ja deo. A kada ona sahrani nekoga; i to se mene tiče: celo čovečanstvo je delo jednog autora; svaki čovek je deo kontinenta, deo celine. Ako grumen bude odnesen morem, Evrope je manje; kao da se radilo o rtu koji strši, kao da se radilo o kući tvoga prijatelja ili o tvojoj kući: smrt svakoga čoveka mene umanjuje, jer sam uključen u ljudski rod i zato se nikada ne trudi da saznaš za kime zvono zvoni; ono uvek zvoni za tobom.“ (John Donne, Devotions Upon Emergent Occasions, pp. 107-109)

Sedma pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 4,1-12.

Učenik se:

Saznati: Prihvatiti Božji plan za svoj život, uključujući i poziv na svetost na svim područjima života, posebno na seksualnom.

Osetiti: Biti osvedočen da Bog treba da preuzme kontrolu nad javnm i privatnim delovima našeg života.

Učiniti: Preduzeti neophodne korake da se odvratimo od zla i da dozvolimo Božjoj volji da se ispunjava u našem životu.

Kratki pregled pouke

I. Saznati: Pozvani na svetost

A. Jedva da u nekoj svojoj poslanici apostol Pavle propušta da pozove vernike da se bore protiv seksualnog nemoralu. Zašto je tako nadahnuta pažnja posvećena tom posebnom grehu?

B. Pavle dva puta poziva obraćenike u Solunu da žive životom koji je ugodan Bogu (1. Solunjanima 4,1.10). Šta nam to ponavljanje govori o iskustvu Solunjana o prirodi hršćanskog života uopšte?

II. Osetiti: Prava ljubav prema bližnjima

A. Pavle opominje hrišćane da ne greše protiv drugih na području seksualnog nemoralna. Koju vrstu prestupa i zla Pavle ima na umu? Kako mi možemo da izbegnemo da ih činimo?

B. Zašto seksualni nemoral i istinska ljubav ne mogu da stanuju zajedno?

III. Učiniti: Uklanjati se od nemoralna

A. Poziv da se čuvamo seksualnog nemoralna je praćen savetom da vladamo svojim telom u svetosti časti. Koji savet biste mogli da date nekome da biste mu pomogli da kontrolše svoje telo u svetosti i časti?

Ukratko rečeno: U svetu koji je preplavljen seksualnim strastima i izopačenostima, Bog želi da Njegovi sledbenici žive životom koji je seksualno čist i pozitivno utiče na druge.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rasteњу: Hrišćani ne treba da dozvole da njma vladaju seksualne strasti, već želja da ugone Bogu, živeći

svetim životom koji je obeležen seksualnim obuzdavanjem i neporočnošću.

Samo za učitelje: Osetljiva i lična priroda pouke za ovu sedmicu učiniće da će se mnogi vernici u razredu osećati nelagodno, uključujući i učitelja. Iako se to može dogoditi, mi kao hrišćani ne možemo više da izbegavamo pitanje seksualnog ponašanja samo zato što nam je to neugodno. Božja Reč ima mnogo toga da kaže o toj tematici i njeni saveti su očajnički neophodni. Mladi i stari, venčani i nevenčani, vernici i nevernici, svi se suočavaju s tom problematikom. Nemojte propustiti priliku koju nam pruža ova pouka da steknemo osvedočenje, izlečenje i nadu i ga odnesemo i onima koji se bore na tom području.

Ljudska seksualnost je jedna od najlepših, najsnažnijih i najtajanstvenijih sila u svemiru. Ona može da poveže muža i ženu u jedno telo, stvarajući jedinstvenu vezu intimnosti i ljubavi koja traje celoga života. I sasvim suprotno tome, može da izazove doživotni bol i patnje, kada postane sredstvo za izrabljivanje drugih da bi se zadovoljile nečije seksualne strasti. Na nesreću, veoma često stranice istorije su posute pričama o ljudima i ženama koji su iskusili ovo drugo umesto lepote prvoga.

Ako je seks tako prekrasan i silan kada mu se prilazi s prave strane, a tako razoran kada se zloupotrebi, kome da se ljudi obrate za usmerenje i pomoć? Neki se obraćaju poznatim ili priznatim osobama; drugi čitaju časopise, pretražuju internet ili traže savet prijatelja. Na nesreću, samo retki se obraćaju Bibliji ili uzimaju njene savete ozbiljno. Prema nedavnim anketama unverzitetu Jejl, 71% upitanih je odgovorilo da se njihovi religijski pogledi uopšte ne slažu s njihovim seksualnim ponašanjem. Od ostalih, 19% je reklo da njihovi religijski pogledi „pomalo“ utiču na njihovo seksualno ponašanje, a samo 10% je odgovorilo da njihov religijski pogledi „veoma“ utiču na njihovo seksualno ponašanje.

Rezultati ovog istraživanja pokazuju da su mnogi studenti sva „pravila“ seksualnog ponašanja u Bibliji protumačili tako da ona govore protiv seksa i da Bog ne želi da mi u njemu uživamo. Na nesreću, sama Crkva je ponekad podupirala takvo mišljenje proglašavajući seks prljavim i nesvetim. Međutim, ništa nije dalje od istine od toga! Bog je stvorio seks. Razlog zašto ima tako mnogo pravila povezanih s njime je u tome što Bog pridaje njemu veoma veliku vrednost. On takođe zna da je zbog greha seks često zloupotrebljavan i izopačivan. Zato želi da ga prihvatimo na pravi način, onako kako je to trebalo da bude od samog početka.

Uzmi i ovo u obzir: Šta mogu hršćanska porodca Crkva da učine da ponognu mladima i starijima da uvide važnost da slede Božja uputstva data u Bibliji o pravilima seksualnog ponašanja?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Stanje u Pavlovo vreme (Razmotri tekst u 1. Solunjanima 4,1-3 u razredu!)

Jedan od posebnih izazova s kojim se suočavao apostol Pavle u radu s neznabošcima bio je problem seksualnog nemorala u starom svetu. Kao što pouka ističe, seksualni nemoral je prevod grčke reči „pornoja“, koja se odnosi na svaki vid izopačenog seksualnog ponašanja koji je u neskladu s Božjom voljom, uključujući predbračni seks, preljubu, prostituciju, pornografiju i slično. Neznabošci su bili gladni evanđelja; mnogi od njih su se borili da odbace seksualna ponašanja koja su bila potpuno prihvaćena u kulturi u kojoj su se svakoga dana kretali. Razmotri način na koji F.F. Brus opisuje odnose dostupne čoveku u paganskom svetu:

„Čovek je mogao da ima ljubavnicu .... (hetera) koja je mogla da mu pruži i intelektualnu zabavu; ustanova ropstva mu je veoma omogućava da ima inoče .... (palace), dok je za usputno zadovoljavanje imao na raspolaganju prostitutke ... (porne). Uloga njegove žene je bila da upravlja njegovim domom i da bude majka njegove zakonite dece i naslednika.“

Upravo je u ovom kontekstu Pavle morao da neprestano opominje vernike iz neznaboštva da, iako svet prihvata takvo ponašanje, ono nije po volji Bogu. Ne samo da nije trebalo da u tome učestvuju, već i da ga potpuno odbace (1. Solunjanima 4,3). Reč kojom se Pavle služi traži od hršćana da „izbegavaju svaki dodir“ sa seksualnm nemoralom, da se drže daleko od njega. U svojoj Poslanici Korinćanima 6,18, Pavle pozva vernike da „beže od svakog oblika seksualnog nemorala“. Pavle ne želi da bude pogrešno shvaćen. Sa seksualnim grehom se ne smemo igrati. Kada vas on jednom zarobi, biće vam veoma teško da se od njega oslobodite.

Razmotri o ovo: Kako da hršćani prihvate Božju volju da budu moralno čisti, ali da ne postanu „puritanci“, da ne gaje misao da je seks nešto nečisto nesveto?

II. Božji plan za seksualno ponašanje
(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 4,1-12 u razredu!)

Mudar roditelj zna da zabranjivanje nekog ponašanja nije dovoljno. Moraju se dati mudra uputstva šta da se radi umesto toga. Pavle sledi isti sistem. Umesto da samo kaže novim obraćenicima da beže od seksualnog nemorala, on im daje pozitivna uputstva o načinu na koji se seksualni nagon može zakonito zadovoljiti.

Umesto da dozvole da ih nagoni vode od jednog susreta do drugoga, Pavle kaže da se seks mora zadovoljavati u okviru braka, a čak i tu se

mora pokazati vlast nad samim sobom (1. Solunjanima 4,4.5). Tekst u 1. Solunjanima 4,4. čak jasno kaže da svako treba da ima „svoj sud“. Iako se ovaj izraz može raznoliko shvatiti, tri faktora svedoče da je reč o braku.

Prvo, sama reč „sud“ se u Novom zavetu često upotrebljava metaforično i znači ljudska bića (Dela 9,15; 2. Korinćanima 4,7; 1. Petrova 3,7). Drugo, grčka reč za „imati“ u grčkom prevodu Starog zaveta se upotrebljava u procesu sticanja žene (Ruta 4,10). Konačno, Pavle kaže to isto, iako na mnogo jasniji način, neznabožackim vernicima u Korintu. Pošto im je rekao da beže od seksualnog nemoralu, apostol nastavlja: „Ali zbog bluda svaki da ima svoju ženu i svaka žena da ma svoga muža.“ (1. Korinćanima 7,2) Svakako da to ne znači da je seks jedini razlog za sklapanje braka. Pavle na drugom mestu opširno govori o ljubavi u braku. On samo želi da naglasi da je seks rezervisan isključivo za brak.

Pavlov završni savet glasi da čak i u braku seks treba da se izražava u svetosti i časti. Bračni ugovor nikome ne daje pravo da postavlja seksualne zahteve svom bračnom drugu. Brak treba da bude sveta veza u kojoj i muž i žena ostvaruju svoje seksualne želje, proslavljajući Boga i uzdžujući jedno drugo.

Razmotri o ovo: Jedno istraživanje je pokazalo da bračni drugovi postižu mnogo veći stepen seksualnog zadovoljstva od vanbračnih seksualnih partnera (72% nasuprot 31%). Šta mislite, koji faktori doprinose zadovoljstvu u braku nasuprot zadovoljstvima zvan braka?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Koji izveštaji u Starom zavetu na pozitivan ili na negativan način opisuju seksualno ponašanje? Šta možemo da naučimo iz tih izveštaja?
2. Na koj način je pobuda da ugodimo Bogu daleko bolje rukovodeće načelo od propisivanja liste zabrana?

Pitanja za prmenu:

1. Biblijska opomena protiv nemoralna je veoma jasna – beži od toga! U svetlosti ove opomene, koje odluke treba da doneseš u vezi sa svojim odnosima o onome što ćeš gledati ili čitati?
2. Na koje načine misliš da su te drugi seksualno ugrožavali? Koliko će ti pomoći što Pavle kaže da će „Gospod pokajati sve to“ (1. Solunjanima 4,6)?
3. Mnog među nama nisu se u prošlosti ponašali u skladu s pravilima koja je Bog postavio na području seksualnog ponašanja. Koju nadu možemo pronać u izveštaju o Davidovom grehu i u njegovoj pesmi pokajanja u Psalmu 51?

Aktivnost: Ispričaj sledeću hipotetičku priču u razredu korst je kao temu za raspravu:

Neki vaš prijatelj tvrdi da naše društvo propisuje mnoštvo puritanskih propisa o seksu i kaže da bismo izbegl mnoštvo problema kada bismo seks posmatrali samo kao jednu od prirodnih potreba, kao što su jedenje i pijenje. On kaže da bismo, kada bismo odbacili sve te religijske zabrane, prestali da se osećamo krivi. Kada bismo dozvolili slobodne seksualne odnose svi bismo se mnogo bolje osećali. Šta biste vi kazali o tome?

Osma pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 4,13-18.

Učenici će:

Saznati: Naći utehu u saznanju da je smrt, zahvaljujući Hristovom uskrsenju, samo privremeno razdvajanje od naših milih koji su vernici.

Osetiti: Ohrabreni da je Isus ponudio rešenje za problem smrti.

Učiniti: Ponuditi nadu i ohrabrenje onima koji žale zbog gubitka nekog dragog bića.

Kratak pregled pouke

I. Saznati: Smrt nije kraj

A. Pavle podseća Solunjane da ne moraju da žale bez nade za onima koj su umrli, jer će on ustati iz mrtvih prilikom Hristovog dolaska. Zašto su Hristova smrt i uskrsenje temelj hrišćanske nade?

B. Biblija uči da umrli „spavaju“ sve do Hristovog povratka na Zemlju. Kakvo ohrabrenje nalaziš u toj metafori?

C. Navedi redosled događaja prilikom Hristovog povratka. Čemu se najviše raduješ toga dana?

II. Osetiti: Čežnja za uskrsenjem

A. Mnogi hrišćani veruju da se čovek rađa s besmrtnom dušom koja posle smrti odmah odlazi ili na Nebo ili u pakao. Da li to verovanje nudi više nade od biblijskog učenja da mrtvi nisu besmrtni da jednostavno spavaju u svojim grobovima sve do uskrsenja. Objasni!

B. Na koji način nas tekst u 1. Solunjanima 4,13-16 lično teši?

III. Učiniti: Hrabrite jedni druge

A. Šta bi mogao da učiniš da ohrabriš nekoga koji je prošle godine izgubio nekoga?

Ukratko rečeno: Smrt nije poslednje poglavlje života za Hristovog sledbenika, već samo privremeno odvajanje do slavnog sjedinjenja prilikom uskrsenja.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Hrišćani treba da hrabre jedan drugoga nadom da će Hristov dolazak učiniti kraj odvajanju koje je izazvala smrt i označiti početak slavnog ponovnog sastanka svih Hristovih sledbenika.

Iako smrt i dalje vlada, vežbe i zdrav način života su učinili da današnji pedesetgodišnjak izgleda kao nekadašnji četrdesetgodišnjak. Medicinske procedure omogućuju ljudima da odlože smrt za mnogo godina. Lekovi mogu da prikriju simptome starenja, a kozmetička hirurgija može učiniti da čovek izgleda mnogo mlađi. Sa svim tim naprecima, smrt posle dugog života izgleda više kao olakšanje umesto kao tragedija.

U isto vreme, svako ko je izgubio dete ili doživeo gubitak nekog dragog bića preranom smrću oseća smrt kao tragediju. Uprkos svim našim savremenim naprecima, smrt je i dalje prisutna i na poslu. Mada smrt može da izgleda kao olakšanje posle dugog života, ona je svakako tragedija kada se uporedi sa životom u večnosti u svetu koji je slobodan od greha i smrti.

Ukoliko želimo da potpuno shvatimo slavnu nadu koju nam nudi Hristov drugi dolazak, moramo da sagledamo i smrt kakva je stvarno. Ljudi koj su živeli u Solunu u vreme apostola Pavla su to zaista uspeli. Iako su neki uspevali da dožive duboku starost, većina to nije uspevala. Smrtnost dece i mladih je bila veoma visoka, mladi su umirali u dvadesetim ili tridesetim godinama. Ono što je danas već davno zaboravljeno – slaba ishrana, nehigijenske životne okolnosti, povrede, izvesne bolesti – spadalo je onda u vodeće uzroke smrti. Život je bio težak, i smrt se mogla dogoditi svakog trenutka, ostavljajući tragične posledice.

Početna aktivnost: Učestalost i neočekivanost smrti u Pavlovo vreme učinila je Hristov dolazak i uskrsenje mrtvih događajem koji se željno očekivao. Šta bismo mi danas mogli učiniti da pomognemo ljudima da shvate da smrt neće postići konačnu pobedu?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Problem žalosti i njeno mesto

(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 4,13.18. u razredu!)

Slično deci koja žele da odmah otvore paket s poklonom ne gledajući ko ga je poslao, i mi ponekad bacimo samo usputan pogled na Pavlove komentare o žalosti u 13. stihu pre nego što se prebacimo na tekstove o Hristovom dolasku u 1. Solunjanima 4, 14-17. Dok je drugi dolazak radosna vest, mi ograničavamo nadu koju nam nudi ako propustimo da razmotrimo problem žalosti u 13. stihu.

Žalost zbog gubitka drage osobe je teško iskustvo, a posebno ako se radi o našoj deci. Bez obzira da li je umrli bio vernik ili nevernik, smrt uvek predstavlja težak emocionalni udarac, jer se pitamo kako će se život nastaviti kada nam izgleda da se sve oko nas ruši i raspada.

Ova teškoća u savladavanju naših emocija pokazala se i u iskustvu Marka Tulija Cicerona, ponatog rimskog filozofa i državnika, koji je živio oko stotinu godina pre Pavla. Oko mesec dana posle smrti svoje tridesetgodšnje kćerke Tulije, Ciceron je napisao svom prijatelju:

„Usamio sam se u ovom zabačenom području od svih ljudskih razgovora. U jutro se sakrivam u gustoj, neprohodnoj šumi i ne izlazim sve do večeri. Osim tebe, usamljenost je moj najbolji prijatelj. Moj jedini oblik razgovora je putem knjiga, ali je i samo čitanje prekidano provalom suza. Odupirem se najbolje što mogu nagonu da plačem, al mi se čini da nisam dovoljno jak da mu se oduprem.“

Važno je da se zapazi da Pavle ne umanjuje značenje žalosti. Iako Hristov dolazak nudi verniku nadu koju nevernici ili zanemaruju ili

odbacuju, sve to ipak ne uklanja izazov s kojim se i vernik suočava kada se bori da svoju veru usaglasi sa svojim osećanjima. U takvim trenucima, prikladan odgovor nije ni od kakve pomoći (Vidi odgovor koji je Ciceron dobio od svog prijatelja!). Jedino što se može učiniti je slušati sa saučešćem i uputiti nekoliko ohrabrujućih reči koje se usredsređuju na obećanje koje je Isus dao da će sve novo stvoriti.

Razmotri o ovo: Kakvo ohrabrenje nadu sledeći tekstovi nude onima koj slede Boga: Jevrejima 4,15.16; Isaija 53,3-6; 49,13; Matej 5,4; 2. Kornćanima 1,3.4; Psalam 119,50.

II. Dan Isusovog dolaska

(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 4,14-17. u razredu!)

Na isti način na koji je Isus unosio poznate događaje u priče koje je pričao narodu tako da Njegovi slušaoci mogu da stvore živu sliku u svojim mislima, i Pavle je opisivao drugi Hristov dolazak. Jedna od ključnih reči kojom se Pavle služi da bi označio Hristov dolazak je reč „parousia“ (1. Solunjanima 2,19; 3,13; 4,15; 5,23). Ona doslovno znači „dolazak“. Iako to nama ne mora da zvuči značajno, Solunjani su je prepoznali kao pojam koji se upotrebljavao da se opiše službena poseta nekog carskog dostojanstvenika, pa čak samog rimskog imperatora. Posete slične takvoj nisu bile uobičajene, ali, kada bi se događale bile su praćene svakovrsnom pompom i svaki put su značile da će grad dobiti finansijske olakšice i prednosti. Pavle se služi ovim slikama da bi Solunjanima opisao veličanstvenost Hristovog povratka.

Pavlov opis Hristove parousie u 1. Solunjanima 4,4-17 je najpotpuniji opis Hristovog dolaska u Novom zavetu. Svakako da u tome nije bilo nikakve tajne. On će biti vidljiv (Matej 24,27.30.31; Dela 1,11; Otkrivenje 1,7) i čujan – tako glasan da će probuditi mrtve! Naravno, neće jačina glasa probuditi mrtve. Samo božanska zapovest iz Isusovih usta će pozvati mrtve u život.

Pavle takođe uverava Solunjane da mrtvi u Hristu neće propustiti Hristov dolazak. Oni će biti vraćeni u život, a on koji su živi dočekali Spasitelja biće zajedno s njima uzeti (grčki: harpazo) na oblake u susret Gospodu. Ta reč znači „biti iznenada uhvaćen, odveden“. Time se naglašava iznenadnost i neodoljivost parousije.

Uzmi i ovo u obzir: Šta možemo učiniti da ohrabrimo druge radosnom vešću o Isusovom dolasku?

KORAK 3 – PRIMENA

Pitanja za razmišljanje:

1. Prema 1. Solunjanima 4,14-17, koja tri zvuka će obeležiti Hristov povratak i prkupljanje Njegovih svetih? U čemu je značenje th zvukova?
2. Koje dodatne pojednosti o uskrsenju možemo naučiti iz Pavlovog komentara u 1. Kornćanima 15,35-55?

Pitanja za primenu:

1. Sa čme čezneš da se ponovo nađeš prilikom uskrsenja? Šta ćeš učiniti ili kazati prilikom tog sjedinjenja?
2. Na koji način nevernici pokušavaju da reše problem svoje smrtnosti? Koje simptome nedostatka nade u izbavljenje od sile smrti vidiš u društvu?

KORAK 4 – STVORI

Aktivnost: Sledeći citat je deo pisma koje je Ciceronov prijatelj poslao Ciceronu posle smrti njegove kćerke. Zabrinut zbog veličine Ciceronove žalosti, pokušava svojim pismom da ohrabri svog prijatelja da nastavi da živi.

Posle čitanja pisma, neka ga vernici ponovo napišu u skladu sa svojom verom.

„Čak i da nije umrla u ovom trenutku, ona b morala da umre posle nekoliko kratkih godina, pošto smo svi smrtnici. Odvoji svoj um svoje misli od svega toga i umesto toga razmišljaj o nečemu što je dostojno osobe kakva si ti. Razmatraj, na primer, da je ona doživela one godine koje je mogla doživeti, naime, da je živela tako dugo koliko će republika živeti. Onda bi doživela da vidi tebe, svoga oca, prvo kao pretora, onda kao konzula, kao augura; udala bi se za nekog mladca iz ugledne porodce; užvala bi u skoro svim životnim blagoslovima. I onda bi završila život kada bi i republika propala. Pa kako, onda, možete ti ili ona da se tužite na svoju sudbinu?“

„Nema žalosti koju protok vremena ne može umanjiti ili ublažiti; ali je nedostojno tebe da čekaš da vreme prođe umesto da predviđaš njegove posledice služeći se svojim zdravim razumom.“

Deveta pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 5,1-11.

Učenici će:

Saznati: Shvatiti da izvesnost Hristovog dolaska i suda treba da u nama razbudi svest o hitnosti i stalnoj spremnosti života vernika.

Osetiti: Shvatiti potrebu da živimo u svetlosti Hrstovog dolaska i da ne dozvolimo da nas svet u tome omete.

Učiniti: Odlučiti da ne padnemo u duhovni dremež neosetljivost.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Izvesnost Hristovog dolaska.

A. Pavlova upotreba izraza „vremena i prilike“ (1. Solunjanima 5,1), ukazuje da su neki Solunjani pokušavali da izračunaju kda Hristos treba da dođe. Zašto izračunavanje dana i časa nije najbolji način pripremanja za Hrstov dolazak?

B. Pavle upoređuje Hristov dolazak s dolaskom provalnika i sa bolovima koje žena oseća pre nego što će se poroditi. Šta nam te dve metafore govore o prirodi Hristovog dolaska?

C. Gospodnji dan će biti i dan Gospodnjeg suda. Na koji način treba da se odnosimo prema zamisli o sudu?

II. Osetiti: Želja da budemo spremni

A. Kako biste opisali karakteristike vernika koji je duhovno zaspao? Šta da kažemo o nekome koji je duhovno budan? Gde si ti?

B. Kakvu pobudu mora da gaj neko koji želi da pomogne nekome da ostane duhovno budan? Koje vrste pobuda moramo izbegavati? Zašto?

III. Učiniti: Ostati budan

A. Na koji praktičan način možeš da pomogneš sebi da ostaneš budan u toku ove sedmice?

Ukratko rečeno: Vernici se moraju čuvati duhovnog samozadovoljstva i treba da željno čekaju i marljivo se pripremaju za Hristov dolazak.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rasteњу: Vernici ne smeju da izgube iz vida izvesnost Hristovog dolaska i potrebu da sačuvaju svest o hitnosti i spremnosti u pripremama za taj dan.

Godine 1970, malo poznati američki evanđelista Hol Lindsej je objavio knjigu o Božjim proročanstvima pod naslovom „Pokojna velika planeta Zemlja“. Na temelju teksta u Mateju 24,32-34 Lindsej je tvrdio da će Isus doći 1988. godine, jednu generaciju posle osnivanja države Izrael 1948. godine. Prateći uzbudljiva zbivanja na Bliskom Istoku, knjiga je brzo postala bestseler i ostala je to sve do sada. U stvari, bila je prevedena na 54 jezika i njena prodaja je nadmašila 35 miliona primeraka. U vreme kada ovo pišemo, priprema se njeno 25 izdanje – iako Hristos nije došao 1988. godine!

Iako svet nije prestao da postoji 1988. godine, Lindsej nije prestao da postavlja datume. Jednostavno je premestio datum na 2007. godinu, tvrdeći da Izrael još nije osvojio celu Obećanu zemlju posle šestodnevno rata 1967. godine. Kada se Isus nije pojavio ni 2007. godine, Lindsej i dalje nije priznavao poraz. Samo je rekao da generacija ne traje 40, već 60 do 80 godina. I tako, u skladu s njegovim revidiranim izračunavanjima, drugi dolazak treba da se dogodi u bilo koje vreme između 2027. i 2047. godine.

Iako većina ljudi pokazuje sklonost da one koji postavljaju datume Hristovog dolaska odbacuje kao neozbljne, popularnost Lindsejeve knjige i drugih sličnih njoj, pokazuje zanteresovanost ljudi za sve što je senzacionalno i o opasnosti igranja s tom zainteresovanošću. Blo da se to događa u religiji, politici, sportu ili čak u lokalnim vestima, m živimo u društvu koje voli senzacije da bi pridobilo pažnju naroda. Problem s traženjem senzacionalnoga u svemu dovodi do toga da više ne vidimo senzacionalno ni u čemu. Slično dečaku koji je vikao „vuk“ suviše mnogo puta, postaje nemoguće da se važno odvoji od običnoga. U pitanjima vere, senzacionalizam proizvodi mnogo više nevernika nego što stvara vernika.

Razmotri i ovo: Iako adventisti sedmog dana nekada nisu službeno određivali datum Hristovog dolaska, da li su i među nama neki bili krivi zbog senzacionalizma? Na koji način?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Sud, prvi deo, Pavlove reč utehe
(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 5,1-11 u razredu!)

Novi vernici u Solunu su se zabrinjavali zbog Hristovog dolaska iz dva razloga: (1) bili su zabrinuti za sudbinu svojih umrlih prijatelja i (2) bili su zabrinuti zbog budućeg suda. Već smo videli kako je Pavlovo nagovešćivanje uskrsenja u 1. Solunjanima 4,13-18 dalo Solunjanima utehu koja im je pomogla da „hrabre jedni druge“ (1. Solunjanima 4,18) u vezi s njihovom prvom brigom. Sada, u 1. Solunjanima 5,1-11, Pavle njihovu brigu o Hristovom dolasku suočava s radosnom vešću o sudu, koja je takođe sračunata da im pomogne da ohrabre jedni druge (1. Solunjanima 5,11) kada se radi o sudu.

Pavlovo propovedanje je očigledno ostavilo dubok utisak na Solunjane. Iako ih je osvedočio u „živoga i pravoga“ Boga i u potrebu da veruju u Njegovog jedinog i jedinstvenog Sina, Pavlova poruka o „gnjevu koji dolazi“ i o danu suda je počela da ih zabrinjava. Nesposobni da podele svoja strahovanja s Pavlom, obraćenici iz neznaboštva su zaključili da je najbolje da pronađu „kada“ će se sud odigrati. Nesumnjivo su mislili da poznavanje „vremena i časa“ će im pomoći da znaju koliko vremena imaju da se suoče s Božjim sudom.

Iako je ovaj plan izgledao razuman u očima grupe novoobraćenih neznabožaca, Pavle ističe da je njihov plan ne samo neostvarljiv, nego i potpuno pogrešan.

Pavle objašnjava svoje gledište naglašavajući da je potpuno neostvarljivo izračunati dan i čas Hristovog dolaska, jer je on neočekivan i iznenadan, kao dolazak provalnika (1. Solunjanima 5,2; Matej 24,43.44; Luka 12,39.40) ili kao porođajni bolovi koji iznenada dolaze na ženu pr kraju trudnoće (1. Solunjanima 5,3; Isaija 13,6-8; Jeremija 4,31).

Međutim, mnogo je važnije od toga što Pavle nastavlja da uverava Solunjane da nemaju razloga da se plaše, zato što im Bog ne želi zlo. Bog im je pružio mogućnost spasenja, a ne gneva (1. Solunjanima 5,9). On je preduzeo korake da ih spase time što je poslao Isusa da umre za grehe sveta (Jovan 3,16; Rimljanima 5,6-10). Suđenje koje će se održati na dan suda Gospodnjega biće u korist Božjeg naroda (Jeremija 30,8.9). Toga dana treba da se plaše jedino oni koji su neprijatelji Boga i Njegovog naroda.

Uzmi ovo u obzir: Problem s kojim su se novoobraćeni vernici u Solunu suočavali u vezi sa sudom je isti problem s kojim se i danas suočavaju mnogi hrišćani: nedostatak vere u Božju ljubav prema njima. Šta bismo mogli da učinimo da bismo pomogli vernicima da se ne „plaše“ suda, ali ne budeći u njima lažno poverenje u vlastitu pravednost nezavisno od Boga?

II. Suđenje, drugi deo: Pravilan način pripreme
(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 5,1-11 u razredu!)

Iako Pavle uverava Solunjane da nemaju potrebe da se plaše Božjeg suda, važno je da on ne odbacuje potrebu za pripremanjem za dan Gospodnji. Problem nje bo u tome što Solunjani nisu hteli da se pripremaju da Gospodnji dan, već u tome što je njihova prprema bla pogrešna. Na koji pravi način treba da se pripremamo za Gospodnji dan? Pavlov odgovor je dvostruk.

Prvo, Solunjani ne treba da prihvate propagandnu izreku ovoga sveta: „Mir sigurnost!“ Svet je krenuo prema svom uništenju većina

ljudi nije ni svesna šta im donosi budućnost. Iako je istina ono što očekuje svet prilikom drugog Hristovog dolaska, isto je tako istina i za vreme i dan u kojemu mi svi živimo. Ništa na ovom svetu nije sigurno. Sve je prolazno.

Drugo, umesto da dozvole da ih svet uljuljka u osećanje lažne sigurnosti, Pavle pozva vernike da ostanu budni i da žive svesni da sadašnji svet prolazi i da će novi svet uskoro nastati. On to čini nazivajući ih decom videla umesto tame, pozivajući ih da budu budni i pažljivi umesto da spavaju, da budu trezni umesto pijani, spremni da se brane umesto bespomoćni.

Razmotri i ovo: Koje znake vidimo u sadašnjem svetu koji pokazuju da nije sve „mir i sigurnost“? Kako da živimo životom koji će svetu otkrivati karakteristike koje Pavle zastupa?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. I Isus i Pavle se služe analogijom o provalniku da bi opisali Hristov drugi dolazak. Zašto ova analogija je podupre shvatanje o „potajnom odlasku“?

2. „Dan Gospodnji“ je najvažnija tema Biblije. Pregledaj sledeće tekstove i opiši razne događaje koji su u njima opisani. Koji tekst smatraš najznačajnijim i zašto? Isaija 2,12; 13,6.9; Jezekilj 30,3; Joilo 1,15; Amos 5,18; Sofonija 1,7.14; Dela 2,20; 2. Petrova 3,10; 2. Solunjanima 2,2; 1. Korinćanima 1,8; Flibljanima 1,6.10; 2,16.

3. Razmotri Isusovo učenje o važnosti da ne postanemo duhovno zadovoljn sobom, već da ostanemo budni, kao što je zapisano u

Mateju 24,43; Luki 12,39; 21,34.35; Marko 14,34.37. Koje sličnosti vidiš između Isusovog i Pavlovog učenja?

Pitanja za primenu:

1. Kako razumeš doktrinu o sudu? Zašto misliš da mnogi ljudi previđaju pozitivne strane te doktrine?
2. Pavle završava svoju raspravu o sudu i o neophodnosti pripreme za sud rečima: „Tako utješavajte jedan drugoga!“ (1. Solunjanima 5,11) U kojem smislu nalaziš da je Pavlov savet u 1. Solunjanima 5,1-11 ohrabrujući? Kako bi to ohrabrenje mogao da podeliš s drugima?
3. Naša Crkva vidi sebe kao pokret poslednjeg vremena pozvan da objavi svetu blizinu drugog Hristovog dolaska. Kako da se trudimo da obavimo taj zadatak i da ne postanemo senzacionalisti u tom procesu?

KORAK 4 – STVORI

Aktivnost: Pročitaj ponovo tekst u 1. Solunjanima 5,1-11 i pronađi u njemu karakteristike koje opisuju Božji narod koji se priprema za Hristov dolazak. Pozovi vernike da u toku sedmice traže praktične ilustracije načina na koji treba da živimo takvim sistemom života. Sledeće sedmice razmenite iskustva.

2. Hol Lindsej svakako da nije jedina osoba koja je određivala dan Hristovog dolaska. Potraži na internetu slične osobe. Na osnovu onoga što ćeš pronaći, koliko raznih dana je bilo predviđeno za

Hristov dolazak u toku poslednjih dvadesetak godina? U svetlosti tolikih promašenih predviđanja i jasnog Isusovog svedočenja da niko ne zna dan i čas Njegovog dolaska, zašto misliš da tako mnogo hrišćana i dalje pokušava da predvidi taj dan?

Deseta pouka

Ključni tekst: 1. Solunjanima 5,12-28.

Učenici će:

Saznati: Razmisliti o važnosti uloge koju starešine i vernici imaju u životu i blagostanju zajednice vere.

Osetiti: Želeti da crkva postane mesto na kojemu će starešine i vernici živeti u skladu.

Učniti: Odlučiti da budemo pozitivan i ljubazan uticaj na dobro.

Kratak pregled pouke

I. Saznati: Potreba za dobrim vođama i odanim sledbenicima

A. Božje delo je uvek napredovalo pod upravom dobrih duhovnih vođa. Kakve kvalitete Bog želi da vidi u vođama crkve, i kako one treba da izvršavaju svoje odgovornosti? Uporedi 1. Timotiju 3,1-7; Titu ,6-9; 1. Solunjanima 5,14!

B. Među sudijama i carevima u Izrailju koga možemo navesti kao pozitivne ili negativne primere uticaja vođa na sledbenike?

C. Isus je rekao da neće opstati nijedan dom koji se iznutra podeli (Matej 12,25). Šta starešine i vernici mogu da učine da unaprede jedinstvo u crkvi?

II. Osetiti: Ceniti

A. Na koje načine si dobio blagoslov na temelju saveta, ohrabrenja i pomoći svoje mesne crkve? Kako si se osećao?

III. Učiniti: Živeti životom

A. Bilo da je vođa ili sledbenik, svako širi neku vrstu uticaja na svoju okolinu. Kako je tvoj uticaj učinio da tvoja crkva postane bolje mesto?

B. Šta bi ti mogao da učiniš da pokažeš da ceniš i voliš vođe svoje mesne crkve?

Ukratko rečeno: Starešine i vernici u crkvi treba da obavljaju svoje dužnosti u duhu poštovanja i ljubavi jedni prema drugima dok rade zajednički da unaprede Božje delo.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rasteњу: Život u okviru Hristovog Tela treba da bude utemeljen na potpunom pokoravanju Bogu i na izražavanju međusobne ljubavi, poštovanja i podrške starešina i vernika jednih prema drugima.

Jedan poznati stručnjak za pitanja starešinstva je rekao da sve stoji ili pada zbog starešinstva. Iako to zvuči iznenađujuće, istorija svedoči o istinitosti ovog tvrđenja. Bilo da sledimo izveštaje o carevima Izrailja u Starom zavetu ili nama mnogo bližu istoriju svetskih vođa danas, videćemo da vođe imaju vrlo značajnu ulogu u određivanju uspeha li poraza naroda ili poslova koje nadziru.

Da bismo osvetlili ulogu koju pobožan vođa može da ima u svetu ili u crkvi danas, proučimo sledeće karakteristike uspešnog vođe.

Uspešan vođa je osoba koja:

Upotrebljava svoje sposobnosti za dobro u pravo vreme ina pravi način.

On je odgovoran za svoje pogreške.

On je pošten ne samo u velikim, već i u malim poslovima.

On pokreće i nadahnjuje druge.

On vodi primerom.

On druge stavlja na prvo mesto.

On savladava prepreke.

On će čvrsto držati načela poštenja.

On zna kako da se dogovori ne izneveravajući načela.

On službu drugima stavlja ispred svog napredovanja.

Razmotri i ovo: Iako su ove osobine starešine zaista pohvalne, vrlo često ih srećemo samo u izuzetnom slučaju, a ne redovno. Šta bi trebalo da neko učini da razvije ili stekne ove osobine?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Važnost dužnost starešina crkve
(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 5,12-15 u razredu!)

Korisno je da imamo na umu da je crkva u Solunu, kada joj je Pavle uputio svoje poslanice, bila stara samo nekoliko meseci i da je bila sačinjena prvenstveno od obraćenika iz neznaboštva. To znači da su i starešine koje je apostol postavio imale samo malo vremena za obučavanje pre nego što su iznenada bile izložene svetlosti pozornice. Iako su učinile sve što su mogle da ispune vakuum koji je nastao Pavlovim odlaskom, razumljivo je da svi nisu bili zadovoljni novim uređenjem odnosa u crkvi. Jedno je bilo slušati Pavla, ali sasvim drukčije slušati starešine koje su bile tek obraćene kao i svi ostali vernici u crkvi.

Uzmajući u obzir progonstvo kojemu je crkva u Solunu bila izložena posle Pavlovog odlaska, nije teško zamisliti da su starešine činile greške i da neki vernici nisu uvek uzimali suviše ozbiljno njihov autoritet. Upravo zato Pavle pozva obraćenike u Solunu da poštuju svoje starešine i da cene delo koje one obavljaju (1. Solunjanima 5,12).

Koju vrstu zadataka su morale da obavljaju starešine u Solunu? Pavle nam ne daje mnogo pojednosti, ali ipak nagoveštava o čemu se

radilo. Prvo, Pavle opisuje starešine koje se trude među vama. Reč prevedena sa „trude“ ukazuje na težak oblik rada, na iscrpljujući trud povezan s manuelnim radom. Uzimajući u obzir činjenicu da su starešine sigurno imale neko svoje celodnevno zanimanje, osim svoga rada u crkvi, svakako da su bile fizički iscrpljene pri kraju dana. Međutim, najteži deo službe je duhovni, mentalni i emocionalni umor koji dolazi od nošenja tereta briga i potreba drugih.

Drugi aspekt rada crkvenih starešina je zadatak „savetovanja“. Savetovanje se odnosi na opomene protiv pogrešnog ponašanja i posledica koje nastaju zbog pogrešnog ponašanja. Iako zadatak savetovanja nikada nije lak, važno je da primetimo da reč kojom se Pavle služi nema značenje oštrog prigovaranja koje čini da se čovek oseća omalovažen i ponižen. Cilj savetovanja nije da rani, već da izleči.

Iako su starešine crkve odgovorne da se staraju o svojoj mesnoj crkvi, Pavle objašnjava da zadatak službe ne pada samo na pleća starešina. Svi smo pozvani da se staramo jedni o drugima, bilo da se radi o savetovanju, o hrabrenju razočaranih, o pomaganju onima koji su duhovno oslabili (Rimljanima 14,1.2; 1. Korinćanima 8,10.11). U svakom slučaju, treba da imamo na umu da moramo biti strpljivi (Rimljanima 15,1; 1. Korinćanima 13,4) sa onima kojima služimo.

Uzmi u obzir i ovo: Pavle kaže da je služba zadatak koji pripada i kleru i vernicima. Zašto je važno da ne smatramo da je služba isključivi zadatak klera?

II. Poslednja reč

(Razmotri tekst u 1. Solunjanima 5,23.24 u razredu!)

Pavlova uputstva starešinama i vernicima pokazuju da način života koji Bog očekuje od svog naroda ne dolazi automatski čim se neko preda Hristu. Potrebna je lična odluka da se život predaje u Božje ruke svakoga dana; svakodnevna odluka da se potrebe bližnjih stave

iznad vlastitih potreba. Ali ni to nije dovoljno. Pavle objašnjava da nam je svima neophodno hrišćansko poučavanje, uz podršku i ljubav cele crkve.

Ali sada, posle svih pouka koje je Pavle uputio o životu koji je ugodan Bogu (1. Solunjanima 4,1), on podseća Solunjane da će na kraju krajeva sam Bog učiniti da dođe do promene u njihovom životu. Mi nismo u stanju da to sami postignemo. Sila neophodna da se živi pobožnim životom nalazi se u Bogu i samo u Bogu (1. Solunjanima 3,13). I samo ako mi to želimo, On će obaviti to delo u našem životu.

Uzmi ovo u obzir: Kada razgovaramo o tome kako da živimo hrišćanskim životom, nekada kažemo: „Neka to Bog učini umesto nas!“ U kojem smislu je ta rečenica pravilna, a u kojem predstavlja opasnost?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Pavle zadatak savetovanja poverava i starešinama i vernicima. Koje smernice o postupanju prema onima koji su pogrešili dobijamo iz Isusovog učenja u Mateju 18,15-20 da bismo ih primenili na stanje koje Pavle opisuje u 1. Korinćanima 5,1-5?
2. Pavle završava svoje poslanice posebnim savetima koji se odnose na stanje u svakoj pojedinačnoj mesnoj crkvi. Uporedi tekstove u Filibljanima 4,1-9 i u Kološanima 4,2-18 sa tekstem u 1. Solunjanima 5,12-22! Koji aspekti Pavlovih saveta su isti? Šta je razlog da Pavle upućuje iste savete?

3. Iako su Solunjani doživljavali progonstvo zbog svoje vere, Pavle kaže da „na svačemu zahvaljujemo“ (1. Solunjanima 5,18). O čemu to Pavle govori? Na temelju čega treba da budemo zahvalni?

Pitanja za primenu:

1. Kako da pokažemo da poštujemo i da cenimo starešine crkve ako dolazi i do nesuglasica? Šta da činimo u slučaju pogrešnih odluka?

2. Pavle kaže da hrišćani treba da budu strpljivi i ljubazni prema svima. Da li te drugi gledaju kao ljubaznoga i strpljivoga? Ako ne, šta treba da učiniš da bi mogli da promene svoje mšljenje?

3. Šta te je najviše ohrabrilo u duhovnom životu posle proučavanja Poslanice Solunjanima?

KORAK 4 – STVORI

Samo za učitelje: Ljudi najbolje uče kada maju pred sobom uzor. Posluži se sledećom aktivnošću da pomogneš vernicima da postignu karakteristike opisane u ovoj pouci!

Aktivnost: Podeli razred u grupe, ne veće od pet vernika. Stavi broj pored svake od 18 karakteristika starešina i daj svakome po jedan primerak liste. Neka vernici pored svake karakteristike stave ime najmanje jedne osobe koja je ima. Pozovi vernike da listu odnesu svojim kućama, da je stave na vidno mesto i da se trude da razviju svaku vrlinu i da je praktično pokažu u svom ponašanju prema drugima.

Jedanaesta pouka

Ključni tekst: 2. Solunjanima 1,1-12.

Učenici će:

Saznati: Objasni kako verovanje u Božju pravednost prilikom drugog Hristovog dolaska može da ohrabri vernike da pokažu strpljenje i čvrstinu vere u toku zemaljskih nevolja i stradanja.

Osetiti: Imati poverenja da će Bog ispraviti svaku nepravdu prilikom Hristovog dolaska.

Učiniti: Imati sigurnost da je Bog naš branitelj i da će platiti za sva zla koja su nam učinjena.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Bog će ispraviti sva zla

A. Najteži deo stradanja je osećanje da nas je Bog napustio. Koji tekstovi u Bibliji ilustruju da je Bog s nama u toku naših stradanja i da će vratiti onima koji nas muče?

B. Kazna koju će bezakonici primiti opisana je kao „muka, pogibao vječna od lica Gospodnjega od slave njegove“ (2. Solunjanima 1,9) Kako ta kazna, i činjenica da je Bog pravedan kada je izriče, govori

protiv pogleda da se kazna bezakonicima sastoji od večnih svesnih muka?

II. Osetiti: Ojačani u nevoljama

A. Bog je obećao: „Neću te ostaviti niti ću te odbaciti!“ (Jevrejima 13,5). Kako te ovo i druga obećanja Pisma hrabre u toku tvojih teških trenutaka?

B. Kako saznanje da će Bog platiti onima koji muče Njegove sledbenike čini da lakše podnosimo stradanja?

III. Učiniti: Strpljenje na delu

A. Pošto su nevolje neizbežni deo života, šta treba da činimo u toku dobrih vremena u životu da se pripremimo za teška vremena koja će doći?

Ukratko rečeno: Bog je svestan nepravdi nanesenih Njegovim sledbenicima i On će platiti njihovu vernost i kazniti njihove neprijatelje kada se Hristos bude vratio.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Izvesnost Hristovog dolaska da izbavi svoje sledbenike i da kazni bezakonike bila je izvor ohrabrenja i nade hrišćana u toku teških vremena u svim vekovima istorije ove Zemlje.

U toku svih vekova, hrišćani su se suočavali s nevoljama i stradanjima zbog svoje vere u Hrista. Izveštaji o tome kako su neki

prvi hrišćani bili spremni da sve izdrže zaista nadahnjuju. Jedan primer takve spremnosti odnosi se na progonstvo koje je izbio protiv hrišćana u gradovima Beču i Lionu 177. godine posle Hrista. Neki hrišćanin koji je uspeo da pobjegne kaže da je mlada devojka po imenu Blandina bila tako surovo mučena nekoliko sati da se njeno telo prevorilo u jednu jedinu otvorenu ranu. Ipak, kao odgovor na surovosti, nije htela da se odrekne svoje vere. Samo je govorila: „Ja sam hrišćanka; mi nemamo čega da se stidimo!“

Kako su hrišćani izdržavali takve patnje? Odgovor se može naći u rečima koje je hrišćanski vladika Polikarp izrekao pre nego što je umro mučeničkom smrću 155. godine posle Hrista. Iako je već bio starac od 86 godina, bio je uhvaćen i izveden pred rimskog guvernera. Imajući obzira prema njegovoj starosti, guverner mu je predložio da se odrekne svoje vere i da tako izbegne kaznu. Posle nekoliko poziva da se odrekne Hrista, Polikarp je rekao: „Osamdeset i šest godina sam bi Njegov sluga i nikada mi nikakvog zla nije učinio. Kako da pohulim na svoga Cara koji me je spasao?“ Kada je guverner zapretio da će ga spaliti na lomači, Polikarp je odgovorio: „V mi pretite vatrom koja gori samo kratko, i posle samo kratkog vremena se gasi, ali vi ne znate da dolazi oganj suda večne kazne određene bezbožnicima. Međuti, zašto odlažete. Učinite ono što želite!“

Prvi hrišćani, kao što je bio Polikarp, bili su čvrsti u svojim stradanjima zato što je njihova vera bila ukorenjena u dubokom poštovanju Božje ljubavi i u shvatanju da će ovaj svet uskoro propasti kada se Hristos bude vratio da nagradi pravedne i da kazni bezakonike (iako neki ne shvataju pravu prirodu te kazne).

Razmotri i ovo: Kao hrišćani često smo tako zaokupljeni svojim životom da zaboravljamo šta je Bog učinio za nas i šta je ovaj svet stvarno postao. Kako da veliku sliku istine zadržimo pred očima dok živimo svoj život?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Pozdrav i zahvaljivanja

(Razmotri tekst u 2. Solunjanima 1,1-5 u razredu!)

Bilo da se rad o nekom daru ili o nečemu što sami sebi kupimo, kada steknemo nešto ovozemaljsko naše oduševljenje se brzo gubi i mi smo spremni da pređemo na nešto novo. Iako je to istina kada se radi o većini stvari na ovom svetu, Pavlovi pozdravi u drugom pismu Solunjanima treba da nas podsete da se to ne odnosi na Božju „bagodat i mir“. Umesto da brzo pređe na hitna pitanja kojima mora da se bavi u svojoj poslanici, Pavle se prvo zaustavlja da podseti svoje čitaoce, kao što to čini i u svim svojim ostalim poslanicama, da nam Bog nudi svoju blagodat. To je tema kojom se Pavle neumorno bavi. Blagodat je promenila njegov život i preobrazila srca i život vernika u Solunu.

Pavlovo naglašavanje da je dužan da se zahvaljuje Bogu u ime vernika u Solunu kao da govori da su se novi obraćenici osećali zbunjeni zbog načina na koji je Pavle otvoreno pohvalno govorio o njima u svom prethodnom pismu. Pavle ih podseća, međutim, da se takva zahvalnost ne samo očekuje od hrišćana (1. Solunjanima 5,18), već da su je Solunjani i zaslužili. Bog je ne samo doveo do čudesne promene u njihovom životu, već se dokazi Njegovog delovanja u njihovom životu pokazuju i time što se njihova vera, ljubav i čvrsta nada u Boga stalno povećavaju. To je nešto čime se mogu ponositi, a posebno zato što se događa usred nevolja i stradanja.

Međutim, kako je Pavle mogao da vidi dokaze pravednog suda Božjeg u životu Solunjana iako su oni prolazili kroz progonstva? U starom svetu, ljudi su bili skloni da nevolje proglašavaju dokazom Božjeg negodovanja (setite se Jovovih prijatelja). Dokazi Božjeg pravednog suda maju dva aspekta. Prvo, u određenoj meri, dolaz koji je Pavle

video je čvrstina njihove vere koju su pokazivali u svojim stradanjima. Takva istrajnost je bila dokaz da je Bog na poslu u njihovom životu. Ali i više nego to, Pavle je video da je progonstvo s kojim su se suočavali dokaz Božjeg pravednog suda. Kako je to moglo da bude slučaj? Kao što je Pavle već rekao, hršćani treba da očekuju nevolje. Ako je prisutnost uskrslog Hrista u našem životu zaista predukus Božjeg carstva koje će na kraju zameniti sva carstva ovoga sveta (Danilo 2,44.45), onda ne treba da nas iznenađuje što će se ovaj svet osećati ugrožen i što će pokušavati da spreči delovanje Boga i Njegovih sledbenika. Progonstvo koje su Solunjani trpeli zbog svoje vere i progonstvo s kojim će se Njegovi sledbenici i dalje suočavati, predstavlja dokaz da dolazi novi dan.

Uzmi u obzir i ovo: Prema apostolu Pavlu, progonstvo je dokaz „pravednog suda Božjega“ u našem životu. Kako možemo prepoznati da li je progonstvo s kojim se suočavamo posledica evanđelja ili je došlo na nas kao posledica našeg ponašanja?

II. Sud i pravednost prilikom Hristovog dolaska (Razmotri tekst u 2. Solunjanima 1,5-12 u razredu!)

Kao što pouka ističe, Božji sud muči mnoge ljude. Opis Hristove „odmazde“ bezakonicima, kao što je prikazana u osmom stihu, zaista zbunjuje. Kako se ova slika o Hristu može usaglasiti sa slikom Isusa punog ljubavi u Evanđeljima? Ovde je korisno da se setimo da naša reč „odmazda“ nije najbolji prevod reči kojom se Pavle služi u grčkom jeziku. Problem je u tome što u našem današnjem jeziku ta reč ima surov prizvuk. Ona se odnosi na osvetu koja se čini na surov, oštar i preteran način. To se svakako može videti u filmovima u kojima se ljudi osvećuju jedni drugima.

Ova reč u grčkom jeziku nema nikakve veze s načinom na koji naše današnje društvo gleda na osvetu, odmazdu. Ta reč u grčkom jeziku (ekdikēsis) znači doslovno „učiniti ono što pravednost zahteva“. Pavle u ovom tekstu razmatra problem pravednosti. On je već spominjao

Božji „pravedni“ sud u šestom stihu. Iako Bog mora da se bavi grehom i grešnicima koji su odbili Njegov poziv na pokajanje, On će postupati prema njima pravedno i pošteno i neće biti nikakvih sadističkih elemenata u Njegovom sudu.

Druga reč koja zaslužuje pažnju je reč „pokazati“ u sedmom stihu. Novi zavet se služi sa tri reči na opiše Hristov dolazak. U 1. Solunjanima već smo se sreli s rečju „parousia“. Ostale dve reči su „apokalipse“ i „epifani“. Ovde se pojavljuje reč „apokalipse“. Ona doslovno znači „otkriti nešto što je bilo sakriveno“. Iako je Hristos sakriven očima sadašnjem sveta, uskoro će se otkriti. Kakav će to biti dan!

Razmotri i ovo: Tema o Božjoj pravednosti je važna zamisao u Pismu i posebno je značajna za one kojima je učinjena nepravda. U kojem smislu je Božja pravednost radosna vest za tebe?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Pavle kaže da će se Isus vratiti u „ognju plamenome“ (2. Solunjanima 1,8). Šta „oganj“ simbolički predstavlja kada se povezuje s Bogom ili Njegovim sudom? Uzmi u obzir sledeće tekstove: 5. Mojsijeva 4,24; 2. Mojsijeva 3,2; Isaija 33,11-14; 66,15; Otkrivenje 1,14.

2. Jakov kaže da kušanje naše vere u toku nevolja s kojima se suočavamo može da proizvede čvrstinu (Jakov 1,4). Nevolje mogu, naravno, učiniti da ljudi postanu duhovno obeshrabreni i da se odreknu svoje vere. Kako da odgovorimo na takve nevolje tako da naša vera raste umesto da se koleba?

Pitanja za primenu:

1. Bog može da se posluži našim iskustvima u toku nevolja da pomogne drugima koji prolaze kroz slične nevolje (2. Kornćanima 1,3-6). Na koji način tvoje iskustvo s nevoljama može da se iskoristi da ohrabri druge?

2. Pavle se neprestano molio za Solunjane (2. Solunjanima 1,11). Postoji li neko kome su potrebne tvoje stalne molitve? Ako je tako, šta bi mogao da učiniš da tvoje molitve i tvoja vera ne sustanu?

KORAK 4 – STVORI

Samo za učitelje: Vernici mogu doći u iskušenje da pomisle da se ova pouka prvenstveno odnosi na one hrišćane koji se suočavaju s fizičkim progonstvima po svetu umesto na njih i na njihove okolnosti. Posluži se sledećom aktivnošću da učiniš da se pouka za ovu sedmicu može primeniti na sve vernike u razredu.

Aktivnost: Istakni u razredu da se Pavle poziva na izazove s kojima se suočavaju Solunjani i kao na „progonstva“ i kao na „nevolje“ (2. Solunjanima 1,4). Objasni da se prvo odnosi na pretnje upućene vernicima, a da je drugo mnogo uopštenije i da može da se odnosi na mnoge teškoće s kojima se suočavamo u životu. Neka vernici sačine listu problema koji bi se mogli obuhvatiti ovim drugim pojmom. Razgovarajte u razredu koliko je važno da imamo oba ova pojma na umu dok razmišljamo o pouci za ovu sedmicu.

Dvanaesta pouka

Ključni tekst: 2. Solunjanima 2,1-12.

Učenici će:

Saznati: Shvatiti da je jedini izvor snage da ne padnemo kao plen Sotoninih prevara u poslednje dane da unesemo ljubav prema duhovnoj istini u svoj život.

Osetiti: Osetiti potrebu da rastemo u poznanju istine i u ljubavi prema istini koja je otkrivena u Pismu.

Učiniti: Odlučiti da ćemo proučavati Božju Reč svakoga dana i dozvoliti joj da promeni naš život.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Božja istina nas čuva od prevare

A. Da bi ispravio pogrešnu misao da se Hristov drugi dolazak već potajno dogodio u njegovo vreme, Pavle navodi niz događaja koji se moraju odigrati pre toga. Koje događaje Pavle nabraja?

B. U kojoj meri su se događaji koje Pavle navodi već dogodili do našeg vremena?

C. Pre nego što Hristos bude došao Sotona će pokušati da prebadi svet. Koje reči u ključnom tekstu ukazuju na laži ili prevaru? Šta je jedina zaštita od prevare?

II. Osetiti: Želja da saznamo istinu

A. Isus je rekao: „I istina će vas izbaviti!“ (Jovan 8,32) O kojoj istini je Isus govorio? Na koji način si ti ustanovio da te je božanska istina oslobodila?

B. Koje razloge neko može da ima da ne želi da sazna istinu? Koliko je to opasno?

III. Učiniti: Naučiti da voliš istinu

A. Kako ljubav prema istini izgleda u svakodnevnom životu?

B. Kako neko može da pređe iz stanja da poznaje istinu u stanje da voli istinu?

Ukratko rečeno: Naučiti da voliš istinu Božje Reči je jedina zaštita protiv Sotoninih prevara.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Ljubav prema istini će zaštititi Božje sledbenike od snažnih globalnih prevara koje će Sotona pokušati neposredno pre Hristovog drugog dolaska.

Zar će zaista većina stanovnika sveta biti prevarena konačnim prevarama poslednjeg vremena koje će Sotona uneti u svet? Iako sama zamisao isprva izgleda teška za verovanje, pojedinci svakako manje sposobni od kneza prevare već su prevarili naš visoko razvijeni svet svojim zamislima. Jedan primer takvih prevara su u aprilu mesecu 1983. godine „otkriveni“ Hitlerovi dnevnik. Prema novinskim izveštajima, Hitlerove rukom pisane dnevnike spasao je nemački general iz srušenog nacističkog aviona u blizini Drezdena 1945. godine. Nemački časopis Štern je saznao za to otkriće 1980. godine i platio 5 miliona dolara da se dokumenti krišom prebace iz Istočne Nemačke. Izdavačka prava su zatim bila prodana engleskim časopisima Njusviku i Sandi Tajmsu.

Da bi se ustanovila verodostojnost dnevnika, Štern je platio tri nezavisne analize jedne stranice dnevnika stručnjacima iz Evrope i Amerike. U svakom slučaju, stručnjaci su bili jednoglasni: rukopis je zaista Hitlerov. Kao dodatak tim ispitivanjima, Sandi Tajms je zamolio Hju Trevora Roup, svetskog stručnjaka za Hitlera, da pažljivo ispita dnevnike. Pošto je površno pregledao sveske, Trevor Poup je izjavio da su dnevnik autentični.

Dva dana pre prvog objavljivanja u Sandi Tajmsu, Hju Trevor Roup je počeo da izražava sumnju u rukopise. Posle dodatnih ispitivanja, dnevnik su proglašeni za falsifikate. Njihovo poreklo je konačno povezano s Konradom Kujaom, malograđanskim lopovom sa smislom za falsifikovanje. Kujau je kasnije objasnio kako je prevario stručnjake. On je saznao detalje iz Hitlerovog života iz objavljenih biografija, imitirao je Hitlerov rukopis, sipao čaj na stranice dnevnika i udario njima po stolu da bi im dao izgled starih i mnogo puta čitanih dokumenata. Bio je zatvoren i osuđen na pet godina tamnice.

Razmotri i ovo: Ako je lopov iz malog mesta mogao da prevari tolike stručnjake, samo zamislite kako će vešte biti Sotonine prevare u poslednje dane! Šta bismo mogli da učinimo da se zaštitimo od prevara?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Ostati na pravom putu (Razmotri tekst u 2. Solunjanima 2,1-3 u razredu!)

Iako bismo svi bili skloni da odmah pređemo na prevare poslednjih dana na koje nas apostol Pavle upozorava u ovom tekstu, ipak je važno da prvo proučimo kontekst u kojemu Pavle izriče svoje primedbe. U prva tri stiha drugog poglavlja, vidimo da je Pavle u prvom redu zabrinut za duhovno blagostanje vernika u Solunu. Oni su dobro započeli svoje duhovno putovanje, ali je Pavle sada saznao da su ih nagađanja o događajima poslednjeg vremena tako uznemirila da se nalaze u opasnosti da izgube svoje usmerenje na način kojim sada treba da žive.

Pavle opisuje vrstu duhovne uznemirenosti s kojom se suočavaju sa samo dve reči: pokrenuti i uplašiti. Reč pokrenuti se odnosi na kretanje pod navalom vetra ili talasa. Izgleda da Pavle ovde ima pred očima sliku broda koji će se otrgnuti sa sidra ili broda koji će talasi baciti prema obali. Njegova upotreba reči uplašiti ukazuje na unutrašnje emocije koje neko oseća kada se iznenada suoči s opasnošću. Ta vrsta duhovnog straha je vrlo razorna u životu hrišćanina. Ona navodi ljude da se toliko zaokupe onim što će se dogoditi u budućnosti da im postaje teško da žive verom u sadašnjosti. Isus je upozorio na tu opasnost u Mateju 24 kada je rekao: „Čućete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite, jer treba da sve to bude.“ (Matej 24,6)

Šta je bio uzrok straha Solunjana? Neki Solunjani su došli do zaključka da je Hristos već došao. Koliko čudno da to zvuči, ne treba da nas iznenadi. Novi vernici su uvek mnogo otvoreniji prema lažnim učenjima, jer još nisu imali vremena da se utvrde u istini. Pošto se

doslovno tumačenje navoda o drugom Hristovom dolasku jasno protivi ideji da se On već vratio, moramo pretpostaviti da su neki od Solunjana poverovali da se On vratio u duhu. To je slično savremenom verovanju nekih hrišćana da se Isus u duhu vratio još 1914. godine.

Razmotri i ovo: Pavle je bio zabrinut da Solunjani ne postanu toliko zabrinuti zbog završnih događaja da će prestati da žive za Hrista u sadašnjosti. Pošto očekujemo skori Hristov dolazak, kako da se zaštitimo od toga da u svojoj veri odemo u jednu ili u drugu krajnost?

II. Velika pobuna

(Razmotri tekst u 2. Solunjanima 2,3-12!)

Pošto je već rekao Solunjanima da će Hristov dolazak biti neočekivan i iznenađan (1. Solunjanima 5,2), Pavle im sada objašnjava da se Hristos još nije mogao vratiti jer se prvo moraju dogoditi određeni događaji. Prvi takav događaj će biti „veliki otpad“ (2. Solunjanima 2,3) ili „pobuna“ – grčki „apostazi“ – protiv Boga pod vođstvom sila tame (Vidi Matej 24,10-12; Dela 20,29.30; 1. Timotiju 4,1; 2. Timotiju 3,1-5; 4,3.4).

Osim duhovnog otpada, Pavle dodaje da će se pokazati „čovjek bezakonja“. Činjenica da se taj čovek mora pokazati ukazuje da se radi o pojedincu koji želi da sakrije svoju pravu prirodu. Iako Pavle ne kaže jasno ko je ta osoba, karakteristike koje objavljuje daju nam neki nagoveštaj. Prvo, njegovo delovanje podseća na zloćudno delovanje samog Sotone. Slično Sotoni i on tvrdi da je Bog i želi da sedne na Božji presto (Isaija 14; Jezekilj 28). I kao što se Sotona protivi Bogu i Njegovim sledbenicima (Zaharija 3,1.2), tako se i čovek bezakonja „protivi“ Bogu i Njegovom delu. Međutim, kao što i pouka ističe, Pavlova terminologija o čoveku bezakonja u 2. Solunjanima 2,8-10 je paralelna s opisom sile malog roga u Danilu, kojom se Sotona služi da omete Božje sledbenike i Njegovo delo (Danilo 8,9-12.23-25). Ove dve činjenice ukazuju na samog Sotonu, ali i na razne

njegove zamenike kojima se služio u toku vremena da bi obavio svoje delo prevare.

Na kraju vremena sam Sotona će pokušati da stekne obožavanje sveta primenjujući najveću prevaru svih vremena – lažni drugi dolazak Isusa Hrista. Pavle ukazuje na tu prevaru služeći se istom rečju koju je upotrebio da opiše pravi dolazak Isusa Hrista (parousia – 2. Solunjanima 2,9). Sotona će činiti „svaku silu, znake i lažna čudesa“ – što je skoro isti opis kojim se služi apostol Petar da bi posvedočio o istinitosti Isusove misije (Dela 2,22).

Pavlova misao je jasna. Konačna prevara će biti tako uverljiva da će samo oni koji su spremni da „prime ljubav prema istini“ (2. Solunjanima 2,10) biti sigurni od nje (Matej 24,24; Marko 13,22).

Razmotri i ovo: U skladu s učenjima reformatora i adventisti sedmog dana su istorijski identifikovali čoveka bezakonja kao vođstvo srednjovekovne otpale hršćanske Crkve. Međutim, u čemu je opasnost ukoliko će budemo suviše usredsredili na ulogu koju će ono odigrati u vremenu posletka?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljenje:

1. Osim izveštaja o tome kako je Jakov prevario svoga oca Isaaka, koji drugi izveštaji u Bibliji govore o slučajevima kada je jedna osoba prevarila drugu? Šta iz tih izveštaja možemo naučiti kako da izbegnemo da budemo prevareni?

2. Pavle kaže da su oni koji će biti izgubljeni „odbili da vole istinu“ (2. Solunjanima 2,10). Iako je sudbina tih pojedinaca zaista žalosna, koju dobru vest možemo izvući iz same reči „odbili“?

3. Pilat je jednom zapitao Isusa: „Šta je istina?“ (Jovan 18,38) U svetlosti važnosti koju Pavle pridaje istini u 2. Solunjanima 2,10.12 kako biste odgovorili na to pitanje?

Pitanja za primenu:

1. Bog se opisuje kao Onaj koji potiskuje zlo propovedanjem svoje Reči. Kako se ta Božja sila potiskivanja zla pokazala u tvom životu?
2. Mnogi ljudi će pasti kao žrtve Sotoninih prevara. Šta ti možeš da učiniš sada ne samo da zaštitiš sebe, već i sve druge koji se nalaze u području tvoj uticaja?

KORAK 4 – STVORI

Samo za učitelje: Kao što ističe deo pouke za petak, danas mnogi ljudi ne vide u ponašanju vođstva srednjovekovne otpale Crkve neku opasnost za savremeni svet, a još manje ga posmatraju u glavnoj ulozi u savezu zla protiv pripadnika Božjeg naroda u završnim zbivanjima istorije ovoga sveta. Imajući upravo to u vidu, a poznavajući i našu perspektvu (koja je snažno poduprta tekstovima Biblije i Duha proroštva) svakako da je preporučljivo prilaziti veoma pažljivo ovom pitanju. Sledeća aktivnost će nam korisno poslužiti u tom smislu.

Aktivnost: Ukaži vernicima u razredu na činjenicu da je Sotona aktivno delovao još od Hristovog uskrsenja da potkopa Hristovo delo u ovom svetu u životu Njegovih sledbenika. Podeli razred u grupe i neka razmatraju listu pojedinaca i ustanova koje bi se mogle smatrati „manifestacijama“ konačnog čoveka bezakonja poslednjeg vremena!

Trinaesta pouka

Ključni tekst: 2. Solunjanima 2,13. do 3,18.

Vernici će:

Saznati: Očekivati da se suoče s teškoćama i izazovima u svom hrišćanskom životu, koje će zahtevati od njih da ostanu čvrsti u svojoj veri i da se oslanjaju na Boga.

Osetiti: Postati svesni svoje potrebe za Božjom trajnom blagodaću i snagom da bismo preživeli izazovna vremena koja su pred nama.

Učiniti: Potruditi se da svakodnevno stičemo iskustva s Božjom blagodaću koja nas održava.

Kratak pregled pouke:

I. Saznati: Doćiće teška vremena

A. Ponekad hršćani pomišljaju da će posle odluke da slede Hrista prestati sve stvarne životne teškoće. Šta Pavle kaže u 2. Solunjanima 2,13. do 3,17. da ukaže da hršćani nisu izuzeti iz borbe sa životnim teškoćama?

B. Iako se i vernici i nevernici suočavaju s izazovima života, kakvu prednost imaju hrišćani u sukobu s teškim vremenima?

II. Osetiti: Bog je veran

A. Da bi ohrabrio Solunjane, Pavle ih podseća da je Bog „veran“ (2. Solunjanima 3,3). Na koje načine se Bog u Pismu pokazao kao veran?

B. Kako ti je Božja vernost poslužila kao ohrabrenje u teškim trenucima?

III. Učiniti: Tražiti Božju pomoć

A. Kako treba da izgleda naš svakodnevni odgovor kada shvatimo istinu o Božjoj vernosti?

B. Kako bismo u molitvi mogli izraziti našu potrebu za Božjom blagodaću i naše prihvatanje Božje blagodati koja nas održava?

Ukratko rečeno: Umesto da budemo iznenađeni i obeshrabreni teškoćama u svom hrišćanskom životu, mi treba da se ohrabrimo saznanjem da je Bog prisutan i da će nam On dati snage da ih savladamo.

KORAK 1 – MOTIVACIJA

Ključna zamisao o duhovnom rastenju: Božja blagodat održavanja i osposobljavanja nam je dovoljna da nas osnaži da izdržimo sve izazove našoj veri s kojima ćemo se susretati u crkvi i izvan nje.

Pavlova konačna opomena novim vernicima u Solunu podseća na savet koji je neki otac pre mnogo godina uputio svojoj deci. Na zahtev svoje dece, otac je odlučio da sa porodicom provede jedan dan u zabavnom parku. Pošto nikada do tada nisu odlazila u zabavni park, deca su bila uzbuđena i odlučna da učestvuju u svim vožnjama koje im se nude. Iako su svi bili uzbuđeni, roditelji su znali da deca mogu doživeti i nezgodu ukoliko ne budu pažljiva. I dok su tako išli od jedne vožnje u drugu, roditelji su svaki put upozoravali decu: „Budite pažljivi i čvrsto se držite!“

Pavle to isto kaže Solunjanima pri završetku svoje druge poslanice: „Stojte i držite se!“ (2. Solunjanima 2,15). To je njegov temeljni savet. On zna da je hrišćanski život pun teškoća i nevolja i želi da Solunjani znaju od samog početka da im život neće uvek biti lak. Umesto da budu iznenađeni kada se teškoće pojave, čak i u krilu crkve, Pavle želi da nadahne vernike odlučnošću da se, bez obzira šta se događa, čvrsto drže Isusa.

Razmotri i ovo: Zašto neki hrišćani popuštaju u teškoćama, dok su drugi sposobni da se suoče s njima s poverenjem u Boga?

KORAK 2 – ISTRAŽI

Komentar Biblije

I. Temelj naše čvrstine
(Razmotri tekst u 2. Solunjanima 2,13-17 u razredu!)

Strah, briga i panika! Kada je neko jednom doživeo da ga ujede jedna takva buba, vrlo mu je teško da se smiri. Kada se bavite nekim ko se nalazi u takvom uzbuđenom stanju, najbolje što možete učiniti je da mu objasnite zašto su takva strahovanja potpuno neopravdana.

Upravo to vidimo da Pavle čini kada završava svoju drugu poslanicu Solunjanima.

Kao što već ranije videli, novi obraćenici u Solunu su se nalazili u prilično paničnom stanju dok su razmišljali o Hristovom drugom dolasku. Pošto je shvatio da se oni nalaze u uzbuđenom i paničnom raspoloženju, Pavle se prvo trudi da ispravi pogrešna eshatološka gledišta koja su izazivala njihov strah. Iako su stvarno bili ohrabreni da čuju da „kraj“ još nije došao, neki među njima su se i dalje zabrinjavali zbog mogućnosti da postanu deo grupe prevarenih i izgubljenih. Oni su samo jedan strah zamenili drugim.

Međutim, Pavle se sada trudi da ih uveri da nemaju čega da se plaše u vezi s tim danom. U stvari, ni on sam se ne brine suviše zbog njih. Šta je izvor Pavlove sigurnosti? Prvo, Pavle ih podseća da ih je Bog izabrao od samog početka (2. Solunjanima 2,13). Isus je to isto rekao svojim učenicima: „Niste vi mene izabrali, već sam ja izabrao vas!“ (Jovan 15,16) Pavle ovde ne zastupa neki oblik predestinacije. On jednostavno kaže da naše spasenje počiva na činjenici da je Bog preduzeo korake da spase ljudski rod. To znači da Bog nikoga neće pustiti da se lako izgubi. Neko može da se izgubi jedino kada namerno i istrajno odbija da se odazove pozivima Božje blagodati. Mi to vidimo na temelju same linjenice da Pavle opisuje one koji su izgubljeni kao one koji su „odbili“ da vole istinu (2. Solunjanima 2,10).

Ali, čak i više od toga, Pavle podseća Solunjane da je proces našeg pripremanja za Božje carstvo – posvećenje – delo koje Bog čini u nama svojim Svetim Duhom (vidi 1. Solunjanima 4,3; 5,23; 2. Solunjanima 2,13!). Bez obzira šta Sotona čini ili ne čini, mi nemamo potrebe da živimo u strahu. Bog je odlučio da nas spase i činiće to sve dok smo voljni da mu to dozvoljavamo.

Prema tome, na temelju onoga što je Bog već učinio, i onoga što čini i onoga što će učiniti u našem životu, Pavle govori Solunjanima da ostanu čvrsti i da se drže onoga što su naučili. Jedini način da se odupremo lažnim učenjima je da se držimo istine. Ali, da se novoobraćeni vernici ne bi ponovo zabrinjavali, Pavle ih ponovo

podseća koliko ih Bog voli (2. Solunjanima 2,16) i da je On moćan da uzme njihovu slabost i da je pretvori u čvrstinu, utešavajući ih i utvrđujući u istini.

Razmotri i ovo: Briga može da bude razorna po život i veru čoveka. Koje razloge Isus navodi u Mateju 6,25-34 da bi pomogao svojim sledbenicima da se ne brinu?

II. Pavlova molitva

(Razmotri tekst u 2. Solunjanima 3,1-3 u razredu!)

Iako smo ponekad skloni da uzdižemo apostola Pavla zbog njegovih zadivljujućih dostignuća u radu za Hrista, Pavle je bio isto tako samo čovek kao i svi ostali. Pavle je shvatio da ne može da obavlja Božje delo u svojoj snazi. U svim njegovim poslanicama nalazimo da Pavle traži od drugih da se mole za njega i za njegovu službu. U početnim stihovima trećeg poglavlja 2. Solunjanima Pavle traži od Solunjana da se posebno mole za dve stvari: (1) da se evanđelje brzo proširi po svetu i da bude u časti i (2) i da Bog njega samoga sačuva od zlih ljudi.

Kada Pavle govori o evanđelju koje se brzo širi, verovatno ima na umu brzonogog atletičara koji trči. Takve trke su bile deo Istmijanskih igara koje su se održavale u Korintu svake dve godine, na mestu sa kojega je Pavle pisao svoju poslanicu. Ovo nije prvi put da se Pavle služi slikama iz atletike u svojim spisima (1. Korinćanima 9,24-27). Možda je imao na umu i starozavetnu metaforu iz Psalma 147,15. Pavle želi da reč brzo trči i da je ljudi, kuda god da dođe, drže u časti.

Pavlov drugi zahtev izgleda da se odnosi na posebnu grupu ljudi (na grčkom stoji „pokvareni ljudi“) umesto na njegove neprijatelje uopšte. Uzimajući u obzir protivljenje s kojim se Pavle nešto pre toga suočio od strane nevernih Jevreja u Solunu, a odmah zatim i u Korintu (Dela 18,12), verovatno je imao na umu tu grupu. Kasnije će

se suočavati sa sličnim protivljenjima drugih grupa ili pojedinaca (Dela 19,23-41; 1. Timotiju 1,20).

Razmotri i ovo: Pavle je želeo da se Solunjani mole da se evanđelje proširi po svetu i da ga ništa ne može zastaviti. Osim molitve, šta bismo još mogli da učinimo da bismo pomogli evanđelju da se širi i da bude u časti?

KORAK 3 – PRIMENI

Pitanja za razmišljanje:

1. Iako je bio apostol, Pavle se sretao s nizom teškoća u svom životu. Šta nam sledeći tekstovi govore o vrsti nevolja s kojima se Pavle suočavao i, što je još važnije, kako je bio u stanju da ih savlada? (2. Korinćanima 11,24-28; 12,7-10)
2. Pavle je hrabrio Solunjane tako što ih je podsećao da je Bog veran. Prema onome što Pavle opisuje u 2. Solunjanima 2,13. do 3,17. šta Bog čini za svoje sledbenike i tako na nekoliko načina pokazuje da je veran?
3. Praktično govoreći, na koji način Bog utešava naše srce? (2. Solunjanima 2,17)
4. Pavle dva puta ponavlja da Bog „utvrđuje“ svoje sledbenike (2. Solunjanima 2,17; 3,3). Šta Pavle podrazumeva pod time?

Pitanja za primenu:

1. Pavle se moli da „Gospod mira“ svakome od nas da „mir u sva vremena i na svaki način“ (2. Solunjanima 3,16). U kojoj meri si iskusio Božji mir? Na koje načine bi mogao da ga doživiš još potpunije?

2. Šta bismo mogli da učinimo da ne postanemo nametljivci u svom hrišćanskom iskustvu?

KORAK 4 – STVORI

Samo za učitelje: Pošto se priručnik za proučavanje u toku ovog tromesečja približava kraju, naglasi u razredu veliku istinu o Božjoj vernosti. Iskoristi jednu ili obe aktivnosti da bi naglasio upravo tu činjenicu.

Aktivnosti:

1. Proučavanje značenja reči. Služeći se biblijskim konkordansom pregledaj sledeće izraze: „Bog je veran“, „Gospod je veran“ i „vernost“. Donesi u razred rezultate svog istraživanja i podeli ih vernicima. Podeli razred u grupe i zatraži da načine listu načina na koje je Bog opisan kao veran. Neka zatim vernici razmene iskustva o tome kako su iskusili u svom životu da je Bog veran.

2. Završna pesma. Završi proučavanje pesmom koja govori o Božjoj vernosti.

Preveo: Milan Šušljić